

JUVAN KUNTA

TALOUSARVIO 2026

TALOUSSUUNNITELMA 2026–2028

Juvan kunnanhallitus 25.11.2025
Juvan kunnanvaltuusto 15.12.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
2.1 Kuntastrategia.....	5
2.2 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys	9
2.3 Talousarvion perustelut	16
2.4 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit.....	19
2.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	19
2.6 Talouden tasapainottaminen.....	23
2.7 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta, tilivelvolliset ja toimivaltuudet.....	23
3. KÄYTTÖTALOUS	25
3.1 HALLINTOPALVELUT	25
3.1.1 Kunnanvaltuusto- ja hallitus.....	25
3.1.2 Yleishallinto	26
3.1.3 Elinkeinotoiminta	29
3.1.4 Työllisyyden hoito.....	30
3.1.5 Kotouttaminen	31
3.2 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON PALVELUT	34
3.3 MAASEUTUPALVELUT	36
3.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA	38
3.4.1 Varhaiskasvatus.....	39
3.4.2 Esi- ja perusopetus.....	40
3.4.3 Lukio-opetus.....	43
3.4.4 Kirjastotoimi.....	45
3.4.5 Kansalaisopisto.....	47
3.4.6 Vapaa-aikatoimi	50
3.5 TEKNISET PALVELUT	54
3.5.1 Joukkoliikenne.....	54
3.5.2 Yhdyskuntasuunnittelu	56
3.5.3 Kuntatekniikka	57
3.5.4 Kiinteistöpalvelut	58
3.5.5 Maa- ja metsätilat	60
3.5.6 Palo- ja pelastustoimi	61
3.5.7 Ympäristölautakunta.....	62
3.6 VESI- JA VIEMÄRILAITOS	64
4. TULOSLASKELMA	66
5. INVESTOINNIT	68
6. RAHOITUSLASKELMA	73
7. LIITTEET	74

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2026 talousarviota valmistellaan epävarmuuden keskellä. Maailmanpoliittinen tilanne on edelleen kireä. Julkinen talous on jo pitkään toteutunut ennusteita heikompana. Alijäämäisin sektori on valtio. Kuntatalous on lähellä tasapainoa tulevina vuosina, mutta investoinnit painavat kuntien talouden miinukselle. Ennusteen mukaan hyvinvointialueiden talous tasapainottuu vuosina 2025–2027. Se edellyttää huomattavaa menokuria kustannusten ja palvelutarpeen kasvaessa.

Valtion talouden tasapainottamistoimet heijastuvat myös kuntiin. Erityisesti hyvinvointialueiden tiukka talous on pakottanut ne sopeuttamaan toimintojaan. Palveluverkkoa on karsittu, mikä on johtanut palveluiden vähenemiseen etenkin maaseutualueilla. Henkilöstömuutokset sekä tilojen tiivistämiset ovat vähentäneet vero- ja vuokratuloja. Näin on käynyt Juvallakin. Vuodelle 2026 Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa vuokrasi Juvan kunnalta vähemmän tiloja kuin aiemmin ja tiloja on jäämässä tyhjilleen. Toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset vuoden irtisanomisajalla ovat kunnalle merkittävä riski.

Kuntasektorilla on odotettu pitkään valtionosuusjärjestelmäuudistusta. Se on tarpeen, jotta kuntien rahoitus vastaisi muuttuneita tehtäviä. Erityisesti ns. sote-erät vaikuttavat hyvinvointialueiden aloittamisen jälkeenkin kuntien valtionosuuksiin. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelu-uudistus toi kunnille uuden tehtäväkokonaisuuden. Juvan kunnan työllisyyspalvelut tuottaa Mikkelin kaupunki osana seudullista ratkaisua. Toiminnot ovat muotoutumassa ensimmäisen toimintavuoden jälkeen. Vaikuttavat palvelut ovat tarpeen, sillä työllisyys-tilanne on heikentynyt alueellamme. Kustannusneutraalina toteutettu rahoitus on tuonut ainakin kunnille merkittäviä lisäkustannuksia.

Huolimatta lukuisista muutoksista kuntien toimintaympäristössä, Juvalla uskotaan tulevaan. Kesäkuussa 2025 alkanut uusi valtuustokausi tuo mukanaan kuntastrategiatyön. Siihen juvalaisia osallistetaan laajasti ja tavoitteena on, että kunnanvaltuusto hyväksyy sen keväällä 2026. Samanaikaisesti laaditaan kunnan elinvoima-ohjelma sekä hyvinvointisuunnitelma. Yhteisesti ne ohjaavat kunnan elinvoiman kehittämistä ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.

Vuonna 2026 Juvalla valmistuu uusi yritys- ja työpaikkojen alue Kylmäpuro. Sen ja jo olemassa olevien liike- ja toimitilojen sekä yritysysteistyön kehittämiseen panostetaan. Näkyvyyttä ja elinkeinopalveluiden resursseja lisätään. Yhteistyötä tehdään laajasti niin paikallisesti, alueellisesti kuin kansallisesti.

Juva sijaintinsa ansiosta kiinnostaa vihreän siirtymän hankkeita, joita on valmisteilla useita. Kunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä ja mahdollistaa eri hankkeiden toteutuminen. Yhteisesti hyväksytyt linjaukset luovat hyvän pohjan kehittämistyölle. Hankkeet myös tukevat kunnan ilmastotavoitteita.

Piikkilänrannan kaavoitus valmistuessaan luo uuden, houkuttelevan asuinalueen Jukajärven maisemiin. Alue on herättänyt mielenkiintoa ja uskomme, että se tarjoaa monelle sujuvan arjen turvallisessa, viihtyisässä maaseutumaisessa ympäristössä palveluiden äärellä. Tavoitteena on, että asemakaava voidaan hyväksyä vuonna 2026.

Juvalla yhteisöllisyys on ollut aina supervoimamme. Kuntamme arvot, vastuullisuus, yrittäjäys ja yhdessä tekeminen, vahvistavat tunnettua Juva-henkeämme. Tulevaisuuden uskoamme koetellaan, mutta kannattaa muistaa, että aina olemme vaikeistakin ajoista selvinneet – yhdessä. Sillä kunta on ihmisten yhteisö, me luomme meille maailman parhaan Juvan. Tehdään yhdessä parhaamme myös vuonna 2026 muistaen Äiti Teresan sanat: *"Meistä itsestämme tuntuu, että tekomme ovat vain pisara meressä. Mutta ilman tuota pisaraa meri olisi pienempi."*

Mervi Simoska
Kunnanjohtaja

2. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

Talousarvion yleiskuvaus

Talousarvio jakaantuu neljään pääosaan:

- käyttötalousosa
- investointiosa
- tuloslaskelmaosa
- rahoitusosa

Käyttötalousosa on laadittu toimialoittain, jotka koostuvat eri sitovuustasoista. Valtuusto myöntää määrärahat ja asettaa tavoitteet. Käyttötalousosassa esitetään talousarviovuosi 2026 sekä suunnitelmavuodet 2027–2028.

Investointiosa on laadittu toimialoittain, jotka koostuvat eri hankkeista.

Investointiosassa esitetään talousarviovuosi 2026 sekä suunnitelmavuodet 2027–2028.

Määrärahat sitovat kunnanhallitusta, lautakuntia ja muita viranomaisia seuraavasti:

- kunnanhallituksella on oikeus kiinteän omaisuuden ostamiseen noudattaen niitä valtuuston antamia ohjeita, jotka määrärahaa myönnettäessä on annettu
- kunnanhallituksella on oikeus myydä rakennustontteja kunnanvaltuuston vahvistaman yleisohjeen mukaisesti
- kunnanhallituksella on oikeus merkitä asunto-/kiinteistöyhtiöiden ja muiden yhtiöiden osakepääomaa arvopapereiden hankintaan varatun määrärahan puitteissa
- toimielinten tulosalueille myönnetty irtaimen omaisuuden hankintaan tarkoitetut määrärahat sitovat talousarvioon merkityn käyttötarkoituksen ja nimikkeen mukaisesti
- hankkeissa menetellään hallintosäännössä määriteltyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa esitetään talousarviovuosi 2026 ja suunnitelmavuodet 2027–2028.

Yleiskustannukset

Vuoden 2026 talousarvioon lasketaan toimialoittain toimialan hallinnon kustannukset sekä kirjanpidon, palkanlaskennan ja it-palvelujen kustannukset.

Lyhytaikaiset luotot

Hyväksyessään talousarvion kunnanvaltuusto oikeuttaa kunnanjohtajan / hallintojohtajan ottamaan talousarviovuoden aikana lyhytaikaista luottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi siten, että kunnan lyhytaikaisen lainan määrä on enintään 12 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaiset luotot

Hyväksyessään talousarvion kunnanvaltuusto päättää myöntää kunnanhallitukselle oikeuden ottaa uusia pitkäaikaisia luottoja enintään 6,0 miljoonalla eurolla. Uusilla luotoilla paitsi turvataan kunnan investointien toteutus ja muut kunnan rahoitustarpeet, niin myös korvataan vanhojen lainoja ottamalla uusia luottoja paremmilla korko ym. ehdoilla.

Lainojen suojausaste

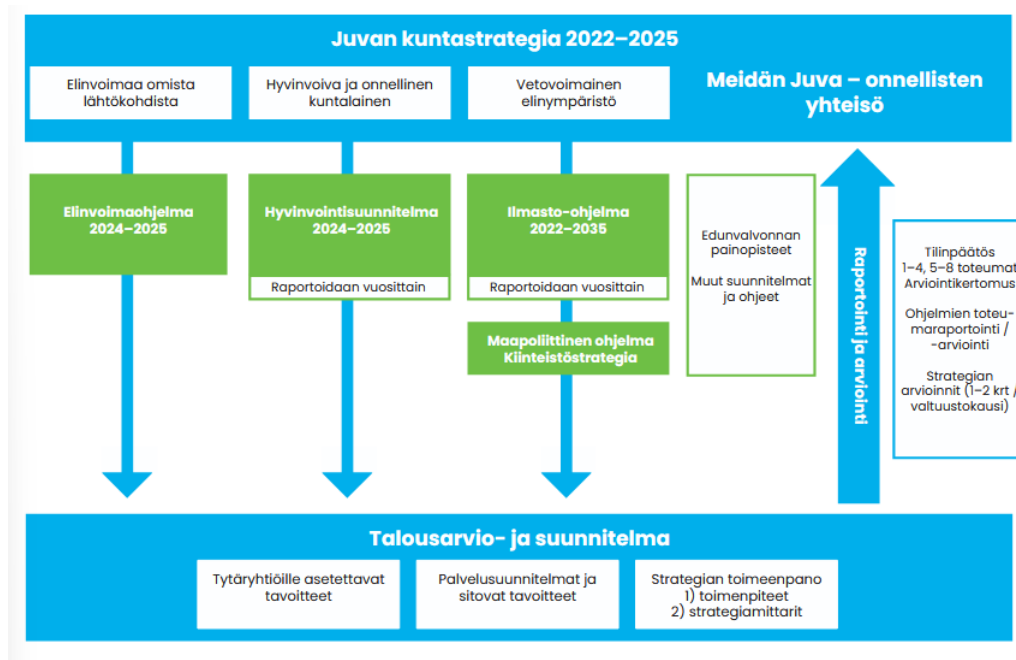
Kunnanvaltuusto on määritellyt kunnan lainakannan korkosuojausasteen vaihteluväliksi 45–90 %. Kunnanhallitus päättää mahdollisten korkosuojauksien toteuttamisesta vaihteluvälin puitteissa.

Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on toimialojen esitettävä kunnanvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa ja ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista.

2.1 Kuntastrategia

Juvan kunnan suunnittelukokonaisuus muodostuu alla olevan kuvan mukaisesti. Syksyllä 2025 käynnistyi kuntastrategian, elinvoimaohjelman ja hyvinvointisuunnitelman laadinta. Ne on tarkoitus hyväksyä keväällä 2026.

Juvan kuntastrategia

Vuoden 2026 talousarvio pohjautuu joulukuussa 2021 hyväksytyn kuntastrategian linjauksiin. Uuden strategian laadinta käynnistyi syksyllä 2025 ja se on tarkoitus hyväksyä valtuustossa keväällä 2026.

Meidän Juva – onnellisten yhteisö

Juva on viihtyisä, vireä ja verkostoitunut maaseutukeskus vitostien varressa. Juva elää puhtaasta ruoasta, luonnosta, puusta, matkailusta ja palveluista.

- Elinvoimaa omista lähtökohdista**
- Maine ja Juva-henki
 - Saavutettavuus ja houkutteleva asuminen
 - Toimialakärjet ja yritysten toimintaedellytykset

- Hyvinvoiva ja onnellinen kuntalainen**
- Peruspalvelut ovat kunnossa ja saatavilla
 - Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö
 - Meidän Juva on aktiivinen yhteisö

- Vetovoimainen elinympäristö**
- Keskustan kehittäminen
 - Kaavoitus ja maapoliitiikka
 - Ympäristöstä huolehtiminen

Arvomme ovat

vastuullisuus
yrittäjyys
yhdessä tekeminen

1. Elinvoimaa omista lähtökohdista				
1.1. Maine ja Juva-henki				
Toimenpide	Kunnan yleismarkkinoinnin kehittäminen	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Mediaosumat (kpl)		2 000	2 500	
Toimenpide	Kuntatalouden tasapainottaminen suunnitelmakaudella 2025–2027	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Verotulojen muutos%		6	5,7	
Myyntitulojen muutos%		- 2,5	5	
Kriisikuntakriteereiden täyttyminen (0= Ei, 1=Kyllä)		0	0	
Konsernilainat €/asukas		4 618,2	5 000	
Menojen kehitys% suhteessa maan keskitasoon (1=alempi, 2=korkeampi)		1	1	
Veroprosentti suhteessa maan keskiarvoon (1=alempi, 2=korkeampi)		1	1	
Veroprosentti suhteessa alueen keskiarvoon (1=alempi, 2=korkeampi)		1	1	
Toimenpide	Aktiivinen edunvalvonta ja vaikuttamistyö	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Edunvalvontatavoitteiden toteutuminen (kpl)		8	8	
Toimenpide	Teemavuodet osana toimintaa	Vastuu	Sivistyspalvelut, Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Osallistujien määrä		539	600	
THL:n kouluterveyskyselyn tulosten paraneminen (0=Ei toteutunut, 1=Toteutui)		1	1	
Teemojen määrä		2	2	
1.2 Saavutettavuus ja houkutteleva asuminen				
Toimenpide	Työ- ja asiointimatkojen kehittäminen myös joukkoliikenteen avulla	Vastuu	Yleishallinto, Sivistyspalvelut, Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Joukkoliikennevuorojen määrä (kunnan omat)		4	4	
Toimenpide	Monipuolinen tonttitarjonta	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Myydyt tontit		1	5	
Kokonaisnettomuutto		- 27	20	
Rakentamislupien määrä		70	80	
Asukkaiden suosittehalukkuus NPS		14	25	
Toimenpide	Etätyön ja paikkariippumattomuuden edistäminen	Vastuu	Tekniset palvelut, Yleishallinto	

Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Etätyötilojen saatavuus kpl		1	2	
1.3 Toimialakärjet ja yritysten toimintaedellytykset				
Toimenpide	Uusia työpaikkoja syntyy etenkin kärkitoimialoille	Vastuu	Yleishallinto, Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Uusien yritysten määrä		25	20	
Uusien työpaikkojen määrä		15	35	
Yhteisöverojen määrä €		1 650 000	1 880 000	
Toimenpide	Mikkelin seudun työvoimapalvelualueen toiminnan onnistunut käynnistyminen	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Asiakkaiden virta yli 100 päivää kestäneeseen työttömyyteen ka kuun lopussa		66	50	
Toimenpide	Kehittämishankkeiden toteuttaminen	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kehittämishankkeiden määrä		2	4	
Kehittämishankkeet €		200 000	450 000	
Toimenpide	Reitistöjen kehittäminen Seikkailen Saimaalle -hankkeen mukaisesti	Vastuu		
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Hankesuunnitelman mukainen toteutuminen (0=Ei toteutunut, 1=Toteutui)		1	1	
Toimenpide	Yrityspalveluiden kehittäminen: uusyritysneuvonnan käynnistäminen, toimivien yritysten tarpeisiin vastaaminen	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Maakunnan yrittäjäystävällisin kunta		0	1	
Yrittäjien suosittelemuus NPS		0	25	
Myönteisten rahoituspäätösten määrä kpl/€,		5	7	
Uusyrityskeskuksen neuvonnan %osuus perustetuista yrityksistä		39	45	

2. Hyvinvoiva ja onnellinen kuntalainen

2.1. Peruspalvelut kunnossa ja saatavilla

Toimenpide	Kunnan sote-palveluiden saavutettavuuden ja saatavuuden turvaaminen	Vastuu	Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palveluvalikoiman laajuus (0=pysyy ennallaan 1=paranee -1=heikkenee)		0	1	
Toimenpide	Asiakaslähtöisen palveluiden kehittäminen	Vastuu	Yleishallinto, Sivistyspalvelut, Tekniset palvelut	

Toimenpide	Työnantajamaineen ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen	Vastuu		
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sairauspoissaolojen määrä		12,6	10,9	
Työhyvinvointikyselyn tulokset ka. (0-10)		7,5	8	
Työntekijöiden suosittelemuus (0-10)		7,8	8,2	
Hakijoiden määrä/auki oleva toimi		10	15	
Toimenpide	Kunnan palvelukanavien ja -prosessien kehittäminen	Vastuu	Yleishallinto, Sivistyspalvelut, Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Uudet digitaaliset asiointipalvelut		0	2	
Toimenpide	Hyvinvointisuunnitelman 2024–2025 toteutuminen	Vastuu	Yleishallinto, Sivistyspalvelut, Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Hyvinvointisuunnitelman mittaristo (asetetut tavoitteet toteutuivat 0=Ei, 1=Kyllä)		1	1	
2.2. Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö				
Toimenpide	Kiinteistöjen käytön kehittäminen	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kiinteistökustannukset (%)		100	95	
Ilmasto-ohjelman mukaiset toimenpiteet kiinteistöissä		2	2	
2.3. Meidän Juva on aktiivinen yhteisö				
Toimenpide	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Vastuu	Yleishallinto, Sivistyspalvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tilaisuudet kpl		186	200	
Osallistujat kpl		4 280	4 500	
Kuntalaiskyselyt kpl		0		
Vaikuttamistoimielinten tilaisuuksien määrä		11	12	
Kuntalaisaloitteiden määrä		2	5	
3. Vetovoimainen elinympäristö				
3.1. Keskustan kehittäminen				
Toimenpide	Keskustan vetovoimaisuus	Vastuu	Tekniset palvelut, Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kehittämishankkeiden määrä		1	3	
Tyhjien liiketilojen määrä (0=pysyy ennallaan 1=vähenee -1=lisääntyy)			1	

Toimenpide	Toritoiminnan kehittäminen	Vastuu	Tekniset palvelut, Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Toritapahtumien määrä	2	5	
	Kävijämäärä	500	1 000	
	Torisäännön uusiminen (0=ei 1=kyllä)	0	1	
3.2. Kaavoitus ja maankäyttö				
Toimenpide	Kaavoitus- ja lupaprosessien sujuvuus	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Poikkeamislupien määrä	3	5	
	Käsittelyaika keskimäärin (vk)	8	6	
Toimenpide	Vehmaan ja Kylmäpuron alueen kehittäminen	Vastuu	Tekniset palvelut, Yleishallinto	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Myydyt tontit kpl	0	2	
	Uudet yritykset kpl	0	2	
3.3. Ympäristöstä huolehtiminen				
Toimenpide	Vesistöjen kunnosta huolehtiminen	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Kehittämishankkeiden toteutuminen	0	1	
Toimenpide	Jätevedenpuhdistamon uudistaminen	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Hankkeen toteutuminen suunnitelmien mukaan (0=Ei toteutunut, 1=Toteutui)	1	1	
Toimenpide	Ilmasto-ohjelman tavoitteiden toteuttaminen – hiilineutraalisuus vuonna 2035	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Kasvihuonekaasupäästöjen määrä (ktCO ₂ e)	71,1	70	
	Uusiutuvan energian investointien määrä kpl	0	2	
Toimenpide	Yleisten alueiden siisteys ja viihtyisyys	Vastuu	Tekniset palvelut	
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
	Palautekyselyn toteuttaminen (1=toteutunut 2=ei)	1	1	

2.2 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

Lainsäädäntöympäristö

Työllisyyspalvelut siirtyivät kunnille vuoden 2025 alusta. Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen voidaan arvioida, onko saavutettu uudistukselle asetettuja tavoitteita. Vuonna 2023 aloittaneet hyvinvointialueet ja niiden rahoitus vaikuttaa edelleen kuntiin valtionosuusjärjestelmän kautta. Kuntien peruspalveluiden

valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa. Uudistuksen piti astua voimaan vuonna 2026, mutta se on lykkääntynyt ainakin vuoteen 2027.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa tavoitellaan normien purkua ja keventämistä. Toistaiseksi tulokset ovat olleet varsin vähäisiä. Etenkin perusopetukseen on pikemminkin lisätty tehtäviä ja ohjausta.

Toiminnan suunnittelun kannalta lainsäädännön ennustettavuus, pysyvyys ja johdonmukaisuus ovat olennaisia. Nämä ovat valitettavasti heikentyneet ja vaikeuttavat pitkántähtäimen suunnittelua etenkin investointihankkeissa.

Kansantalous*

Suomen talouteen vaikuttavat Yhdysvaltojen aiheuttamat maailman kaupan jännitteet. Etenkin Yhdysvaltojen asettamat tullit haittaavat maailman tavarakauppaa ja aiheuttavat kustannusten nousua yrityksille ja hintojen nousua kuluttajille. Lisäksi kiristynyt geopolitiittinen tilanne aiheuttaa levottomuutta. Maailmantalous kasvaa 2,9 prosenttia 2025, ja nousee noin 3 prosenttiin vuonna 2026 pitkälti Euroopan vetämänä.

Investointien ja yksityisen kulutuksen näkymiä varjostavat epävarmuus talouspolitiikan suunnasta ja tullien vaikutukset. Suomessa viennin näkymät ovat heikot ja palveluvienti supistuu, kun taas tuonti kasvaa suurten investointien seurauksena. Nettoviennin heikkous painaa kasvua, ja vaihtotaseen odotetaan kääntyvän jälleen alijäämäiseksi.

Inflaatio hidastuu poikkeuksellisen matalalle tasolle vuonna 2025, mutta kiihtyy ennusteiden mukaan lähemmäs 2 prosentin tavoitetta vuosina 2026–2027. Palkankorotukset tukevat reaalityulojen kasvua, mutta kotitalouksien ostovoima paranee selvästi vasta vuodesta 2026 alkaen. Suomen BKT supistui hieman vuonna 2024, mutta kääntyy vuonna 2025 lievään kasvuun, jota tukevat erityisesti teollisuuden ja viennin elpyminen sekä palvelualojen vahvistuminen.

Rakentamisen jyrkkä alamäki pysähtyy, mutta ala pysyy vielä vaisuna. Vuonna 2025 BKT:n kasvuvauhdiksi arvioidaan 0,8 prosenttia, ja kasvu on laajapohjaista eri toimialoilla. Vuonna 2026 rakentaminen nousee keskeiseksi kasvun veturiksi, kun korkotason lasku ja koheneva luottamus lisäävät kysyntää. Palvelut kasvavat edelleen reaaliansioiden nousun tukemina. Sekä 2026 että 2027 kokonaistuotannon kasvun ennustetaan olevan noin 1,5 prosenttia, mikä vastaa 2000-luvun keskimääräistä vauhtia, vaikka pitkän aikavälin haasteena on yhä heikko tuottavuuden kehitys.

Työmarkkinat näyttävät vähitellen tasaantumisen merkkejä, vaikka työttömyys pysyy lähivuosina korkeana. Vuonna 2025 työllisten määrä säilyy keskimäärin vuoden 2024 tasolla, mutta työvoiman kysyntä on edelleen heikkoa ja kohenee vasta loppuvuotta kohti. Avoimien työpaikkojen määrä on supistunut etenkin palvelualoilla ja rakentamisessa, vaikka teollisuudessa tilauskannan kasvu lisää työvoiman tarvetta. Työllisyyskehitystä hidastaa osa-aikaisten työsuhteiden yleistyminen, mikä vähentää tehtyjen työtuntien määrää. Työttömyysaste nousee 2025 keskimäärin lähes 9,5 prosenttiin, ja erityisesti julkisen sektorin säästöt vaikeuttavat työllisyyden paranemista.

Vuosina 2026–2027 talouden piristymisen kääntää työllisyyden kasvuun noin prosentin vuosivauhtia. Työllisten määrän lisäystä tukevat sekä hallituksen työvoiman tarjontaa vahvistavat toimet että työikäisen väestön kasvu maahanmuuton ansiosta. Työllisyysaste nousee vuoteen 2027 mennessä noin 73 prosenttiin.

Elintarvikkeiden hintojen uusi nousu selittyy paljolti yksittäisten tuotteiden hintojen nousulla. Veronkorotukset ovat nostaneet hintoja, mutta korotukset eivät ole täysin välittyneet hintoihin. Palveluiden hintojen nousussa korostuu nyt terveyspalveluiden hintojen kehitys, joka johtuu pitkälti hyvinvointialueiden palvelumaksujen korotuksista. Nimellispalkat nousevat vuosina 2025–2027 koko taloudessa, ja ansiotason arvioidaan kasvavan keskimäärin 3 prosenttia vuonna 2025, 3,6 prosenttia vuonna 2026 ja 3 prosenttia vuonna 2027.

Julkisen sektorin palkat, erityisesti hyvinvointialueilla ja paikallishallinnossa, nousevat muuta taloutta nopeammin, mikä johtuu sekä sopimuspalkkoista että palkkausjärjestelmien kehittämiseristä. Hyvinvointialueilla palkat kohoavat jopa 5,7 prosenttia vuonna 2025 ja 4,5 prosenttia vuonna 2026, mikä kasvattaa nimellisansioden keskiarvoa koko sektorilla. Reaalipalkat kehittyvät hitaammin, sillä vuosina 2021–2023 ne laskivat yhteensä 6,6 prosenttia.

Ennusteiden mukaan reaalipalkat eivät saavuta vuoden 2021 tasoa vielä vuosina 2025–2026, mutta inflaation hidastuessa ja ansiotason noustessa ne paranevat selvästi vuonna 2027. Kotitalouksien käytettävissä oleva reaalitulo kasvaa vain 0,6 prosenttia vuonna 2025 heikon työllisyystilanteen, sosiaalietuuksien leikkausten ja verojen nousun vuoksi. Vuonna 2026 ostovoiman ennakoidaan kuitenkin vahvistuvan merkittävästi palkan- korotusten ja ansiotuloverotuksen keventymisen myötä.

Suomen julkisyhteisöjen rahoitusasema oli heikko vuonna 2024. Alijäämä syveni 4,5 prosenttiin ja velkasuhde nousi 82 prosenttiin BKT:stä. Vuonna 2025 tilanne paranee hieman sopeutustoimien ja suhdanteen elpymisen myötä, mutta suuret puolustushankinnat kasvattavat julkisia menoja. Lähivuosina alijäämä supistuu, mutta ei alene alle EU:n 3 prosentin rajan: vuonna 2026 se kohenee 3,6 prosenttiin ja vuonna 2028 noin 3,1 prosenttiin. Sopeutustoimet ja talouden toipuminen tukevat rahoitusasemaa, mutta hallituksen päätös nostaa puolustusmenot 3 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2029 mennessä lisää menoja ja kasvattaa alijäämää vuosikymmenen lopulla.

Maamme velkasuhde harppaa tänä vuonna lähelle 87 prosenttia, vakiintuu vaalikauden taitteessa noin 88 prosenttiin ja kääntyy sen jälkeen maltilliseen kasvuun, ylittäen 90 prosentin rajan vuonna 2029.

Kuntatalous*

Vuonna 2025 kuntatalouden alijäämä syvenee edellisvuodesta ja nousee 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuonna 2026 kuntatalouden alijäämän ennustetaan olevan 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Alijäämää kasvattavaa kustannusten nousua vauhdittavat kunta-alan palkkaratkaisut ja investointitarpeet. Lisäksi valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset lisäävät rahoitusvajetta, vaikka samaan aikaan työllisyyspalveluudistus tuo kunnille uusia tulonsiirtoja valtiolta.

Verotulojen kasvu jää vuonna 2025 vaatimattomaksi. Verotulojen kasvua jarruttaa yhteisöverotulojen supistuminen, ja kuntien verotulojen kasvun arvioidaan jäävän noin 1,4 prosenttiin. Kun suhdannetilanne kohenee, verotulojen kasvu piristyy arviolta 6 prosenttiin vuonna 2026 ja pysyy keskimäärin hieman alle 4 prosentissa vuosina 2027–2029.

Kuntien palvelutarve kohdistuu yhä vahvasti koulutus- ja sivistyssektoriin, mutta pitkään jatkunut syntyvyyden lasku vähentää kokonaiskysyntää. Silti kustannussäästöt jäävät rajallisiksi muun muassa erityisen tuen tarpeen kasvun ja varhaiskasvatukseen osallistumisen lisääntymisen vuoksi. Työvoimakustannusten arvioidaan nousevan merkittävästi lähivuosina, mikä pitää kulutusmenojen kasvun nopeana. Lisäksi kuntien tuloja heikentää sote-kiinteistöihin liittyvä epävarmuus. Myös palveluverkon karsimisella on merkittäviä vaikutus mm. alueen työllisyyteen.

* *Lähteet: Taloudellinen katsaus. Kesä 2025 & Syksy 2025. Valtiovarainministeriön julkaisuja 2025:30 & 2025:49.*

Alueelliset ja paikalliset kehitysnäkymät **

Etelä-Savon yritykset hyödyntävät edelleen TKI-rahoitusta heikosti. Maakunnan asettamasta neljän prosentin tavoitteesta BKT:sta ollaan huomattavasti jäljessä, vaikka alueen oppilaitokset käyttävät TKI-rahoitusta yrityksiä enemmän. Vientiyritysten määrä väheni vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna. Kansainvälistymistä pidetään yhtenä mahdollisuutena kasvuun.

Puhtaaseen siirtymään kuuluvia hankkeita Etelä-Savossa ovat tuuli- ja aurinkovoimahankkeet sekä vetyyn perustuvat liikennepolttoainehankkeet. Pieksämäelle on muodostumassa alueen suurin tuulivoimapuistokeskittymä. Aurinkovoimahankkeita on vireillä eri vaiheissa runsaasti. Kaikkiaan Etelä-Savon ELY-keskuksen tiedossa oli syksyllä 2025 29 hanketta. Toteutettuja hankkeita on Hirvensalmella, Mikkeliissä, Juvalla ja Sulkavalla. Aurinkovoimaa on eri vaiheissa suunnitteilla yhteensä 16 hanketta, joiden pinta-ala on yhteensä noin 2 150 ha ja valmiiksi luvitettuna yhdeksän hanketta, joiden pinta-ala on yhteensä noin 400 ha.

Aurinkovoimaloiden ja sähköintensiivisen teollisuuden painopistealue sijoittuu kantaverkon tuntumaan välille Mikkelin Visulahti – Joroisten Huutokoski. Siirtokapasiteetti on rajallinen, joten kaikki suunnitellut hankkeet eivät välttämättä toteudu. Lisäksi vireillä on datakeskus- ja akkuvarastohankkeita.

Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategiaa (ÄES) on päivitetty osana maakuntaohjelman 2026–2029 valmisteluprosessia. Ohjelma-asiakirjat etenevät päätökseen syksyn 2025 aikana. Maakunnan kehittämissäkinä jatkavat metsä, vesi, ruoka sekä matkailu. Uutena kärkenä on nostettu mukaan digitalous. Läpileikkaavina teemoina ovat ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen hillintä, kokonaisturvallisuus, yritysten kilpailukyky, osaaminen sekä hyvinvointi.

Alkuvuonna 2025 maatilat ovat hakeneet aktiivisesti investointitukia. Rahoitustukivaroja on kuitenkin hyvin käytettävissä myös vuoden jälkipuoliskolla. Myös nuoren viljelijän aloitustukia on haettu 31.8.2025 mennessä 10 kpl, kun vuonna 2023 niitä ei haettu yhtään. Hakuaktiivisuuden perusteella vaikuttaa, että aktiivisten viljelijöiden usko tulevaisuuteen vahvistunut. Suurien investointihankkeiden käynnistymistä hidastaa pankkien aiempaa varovaisempi suhtautuminen rahoituksen myöntöön. Tilojen kannattavuutta rasittavat edelleen kohonneet kustannukset ja melko alhaiset tuottajahinnat. Juvalla on isoja maatilainvestointeja meneillään.

Metsien hakkuumäärät pysyivät edelleen suurina vuonna 2024. Kasvua hakkuuaikomuksissa on viidennes edellisvuoteen ja neljännes 2020-luvun alkuvuosiin verrattuna. Puuteollisuuden, mutta erityisesti paperiteollisuuden suhdannetilanne, on heikentynyt. Metsäteollisuus tarvitsee edelleen puuta, joten puukaupan voi olettaa sujuvan kohtuullisesti. Rakentaminen on aloittanut kituliaan elpymisen. Korkojen laskun uskotaan vauhdittavan pientä kasvua rakennusinvestointeihin, mutta alan elpyminen on ollut odotettua hitaampaa. Etelä-Savon rakentamisluvissa on ollut pientä kasvua, mutta maakunnan uudisrakennuskohteet ovat vielä harvassa. Etelä-Savon rakentamisen volyyymi on pitkälti korjausrakentamisen varassa.

Elinkeinotoiminnan kehitys **

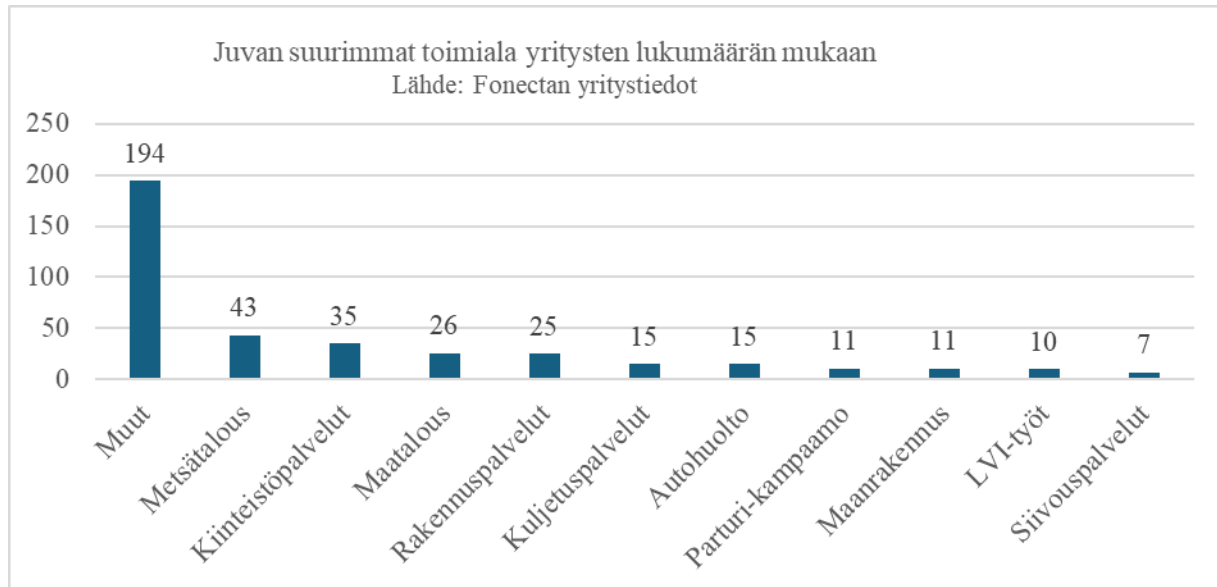
Teknolohiateollisuus on merkittävä ala Etelä-Savossa: siitä tulee 33 prosenttia alueen koko tavaraviennistä ja 85 prosenttia alueen koko elinkeinoelämän t&k-investoinneista. Alan työllisyysvaikutus on 9 000 työpaikkaa eli 17 prosenttia Etelä-Savon kaikista työllisistä. Alalla työskentelee suoraan 4 300 ihmistä, joista jokaisen välillinen työllisyysvaikutus vähintään 1,1 lisätyöpaikkaa. Alan työllisyys vaikuttaa merkittävästi alueen ja Suomen muunkin työvoiman työllistymismahdollisuuksiin. Vuonna 2024 teknolohiateollisuuden liikevaihto Etelä-Savossa oli 0,8 mrd. euroa, kun se koko maassa oli 99 mrd. euroa. (Teknolohiateollisuuden talousnäkyvät alueittain 8.8.2025).

Etelä-Savon elintarviketeollisuuden toiminta varsin vakaata eikä suuria muutoksia ole näköpiirissä. Elintarvikkeiden ja juomien valmistuksessa työskentelee yli 500 henkilöä. Ruoka-alan toimipaikkojen määrä vaihtelee maakunnassa johtuen matkailijoita palvelevista kesäravintoloista. Yleinen kustannusten nousu näkyy kuluttajien ostokäyttäytymisessä ja vaikuttaa liiketoiminnan kannattavuuteen.

Etelä-Savon elintarviketeollisuus on erikoistunutta ja nojaa vahvasti yrittäjävetoisiin pk- ja mikroyrityksiin, toki joukossa on myös muutama iso toimija. Erikoistunut elintarviketuotanto tarjoaa mahdollisuuksia korkean lisäarvon tuotteiden kehittämiseen, mikä on oleellinen asia Suomen ruokaviennin ja ruoka-alan kannattavuuden kasvattamisessa. Kehittämistyöhön tarvitaan koko ruoka-alan yhteistyötä alueen sisällä ja alueiden välillä. Etelä-Savossa luonnollinen yhteistyön rakentaja on Etelä-Savon ruokaklusteri. Se verkottaa ja verkostoituu kansallisesti ja kansainvälisesti sekä välittää ajankohtaista tietoa maakuntaan.

Tilastokeskuksen ennakkotilastojen mukaan kesä–tammikuussa 2025 Etelä-Savossa kirjattiin 249 795 rekisteröityjä majoitusvuorokautta. Etelä-Savon matkailun kehitys alkuvuonna on ollut muuta maata positiivisempaa erityisesti ulkomaalaisten yöpymisten kasvun osalta. Ympärivuotisen matkailun kehittämisessä tapahtumilla on suuri merkitys. Niiden kehittämiseen erityisesti off-season-aikana panostetaan.

**** Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja: Alueelliset kehitysnäkymät 2025:34.**

Juvan yritykset, joilla eniten henkilöstöä Lähde: Fonectan yritystiedot		Juvan eniten liikevaihtoa tuottavat yritykset Lähde: Fonectan yritystiedot	
Yritys	Henkilöstö	Yritys	Liikevaihto (t€)
Kruunu Herkku Oy	69	Kruunu Herkku Oy	19 386
Kuljetusliike La-Sa Oy	25	K-Supermarket Juva	6 635
Rakennusliike Avikainen Oy	23	Kuljetusliike La-Sa Oy	4 823
Punaisen Piipun Kievari	23	Juvan Rauta Vihonen	4 728
Kotileipomo Siiskonen Oy	22	Punaisen Piipun Kievari	3 967
Seppo Narinen Oy	19	Rakennusliike Avikainen Oy	3 713
Hoivakoti Wilma	14	Kotileipomo Siiskonen Oy	3 686
Elegian Juva	13	Maansiirto Oravat Oy	3 411
Juvan kiinteistö- ja teollisuus-huolto Oy	13	Neste Juva Kettula	3 327

Juvalla vuonna 2025 yksi suurimmista yksityisistä työnantajista, Sisuwood Oy, ajautui konkurssiin. Sen myötä loppui yritystoiminta kunnan omistamassa kiinteistössä ja noin 50 työpaikkaa menetettiin. Marraskuussa 2025 aloitti uusi toimija, joka jatkaa erikoispuusepäntuotteiden valmistusta Sisuwoodin tiloissa. Hyvinvointialue Eloisa lakkautti Juvan terveysaseman YLE-osaston suunniteltua aiemmin jo kesällä 2025. Kuharannan palvelukeskus on myös yksi suurimmista työnantajista Juvalla, työllistäen yhteensä 54 henkilöä.

Kylmäpuron ja Vehmaan yritysalueet ja niiden kehittäminen ovat kunnan painopisteinä elinvoiman lisäämisessä. Uudet työpaikat ja myös uudet toimialat etenkin vihreään siirtymään liittyvät, sopivat hyvin Juvalle.

Juvalle kohdistuvaa matkailutuloa tutkittiin ensimmäistä kertaa vuodelta 2024. Visitory Oy:n toteuttamassa tutkimuksessa todetaan, että Juvalle kohdistuva välitön matkailutulo oli 6,56 miljoonaa euroa ja kokonaisvai-
kutukset 8,61 miljoonaa euroa. Matkailun osuus kaikkien toimialojen liikevaihdosta oli 3,7 prosenttia eli selvästi

yli valtakunnallisen keskiarvon (1,5). Matkailu synnytti 29 välitöntä henkilötyövuotta ja kokonaistyöllisyysvaikutus oli 35 henkilötyövuotta. Palkkatuloja matkailu tuotti 1,1 miljoonaa euroa, joista kunnallisverotuloja kertyi noin 100 000 euroa.

FCG Finnish Consulting Group Oy:n Laiturilla-hankkeelle vuonna 2025 tekemä selvitys osoittaa vapaa-ajanasukkaiden merkittävän taloudellisen vaikutuksen Juvalla. Vuonna 2024 kunnassa oli 2 061 vapaa-ajantaloutta. Päivittäistavaroihin käytettiin keskimäärin 2 806 euroa vapaa-ajanasuntoa kohti vuodessa, yhteensä noin 5,8 miljoonaa euroa. Rakentamiseen ja kunnostamiseen kului keskimäärin 3 467 euroa vuodessa, eli yhteensä noin 7,1 miljoonaa euroa. Lisätietoja selvityksestä löytyy Laiturilla-hankkeen raporteista: www.laiturilla.fi/raportit

Työllisyys

Etelä-Savon alueella toimii kolme työllisyysaluetta, Mikkelin seudun työllisyysalue ja Savonlinnan työllisyysalue. Etelä-Savosta Pieksämäen kaupunki kuuluu Keski-Savon työllisyysalueeseen. Työllisyysalueilla on alkuvuoden aikana keskitytty toiminnan käynnistämiseen. Palveluiden järjestäminen hakee muotoaan vuoden 2025 aikana. Uusia työllisyysalueita haastaa talouden ja tuotannon alavireisyyden lisäksi myös se, että rahoitus työvoimapaalvelujen toimeenpanoon on tosiasiaa merkittävästi pienempi kuin edellisvuosina. Vaikka työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille olisikin tavoitteidensa mukaisesti kustannusneutraali valtakunnan tasolla, niin Itä- ja Pohjois-Suomi vähäväkisinä alueina ovat menettäneet rahoitusta.

Etelä-Savossa oli elokuun lopussa noin 5 800 työtöntä, eli 3 prosenttia edellisvuotta enemmän. Lomautettujen määrä on alimmillaan sitten syyskuun 2022. Työttömänä oli elokuun 2025 lopussa 10,4 työprosenttia voimasta, kun koko maan työttömyysaste oli 11,5 prosenttia. Etelä-Savossa lähes kaikissa pienissä kunnissa työttömyysaste on alle 10 prosenttia, kaupungeissa yli 10 prosenttia. Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi myös hieman edellisvuodesta.

Etelä-Savossa on 1 700 työtöntä, joilla ei ole ammatillista koulutusta. Työttömyysasteet ovat Etelä-Savossa korkeimmat alle 25-vuotiailla ja yli 60-vuotiailla miehillä. Heikosta työn kysynnästä kärsivät eniten nuorimmat ja vanhimmat työnhakijat. Aktivointipalveluissa oli Etelä-Savossa elokuun lopussa vajaa 2 000 henkilöä eli lähes 700 henkilöä vähemmän kuin edellisvuoden elokuussa. Etelä-Savon työttömien aktivointiaste oli 31.8.2025 noin 25 prosenttia ja koko maassa 20.

Etelä-Savossa oli 31.8.2025 ulkomaalaisia työnhakijoita noin 1 400. Vajaa puolet ulkomaalaisista työnhakijoista on työttömänä. Etelä-Savon ulkomaalaisista työnhakijoista 569 on ukrainalaisia, 166 venäläisiä, 85 afganistanilaisia, 59 virolaisia, 53 thaimaalaisia, 52 filippiiniläisiä, 50 syyrialaisia ja 38 myanmarilaisia. Nämä kahdeksan kansalaisuutta kattavat 74 prosenttia ulkomaalaisista työnhakijoista. Etelä-Savossa asuvista 20–64-vuotiaista ukrainalaisista selvästi yli puolet on työnhakijoina. Etelä-Savossa ulkomaalaista työvoimaa on rekrytoitu eniten maatalouden kausitöihin, rakennusallalle, betonituoteteollisuuteen, metallituoteteollisuuteen, sähkölaitteiden valmistukseen sekä sosiaali- ja terveystyöpalveluihin. Yksittäisiä erityisasiantuntijoita on rekrytoitu eri aloille.

Juvan työttömyysaste on ollut pitkään maakunnan alhaisin. Syyskuussa 2025 juvalaisia oli ilman työtä 7,5 prosenttia työvoimasta, kun koko maakunnassa heitä oli 10,6 ja koko maassa 11,4 prosenttia.

Väestö ja asuminen

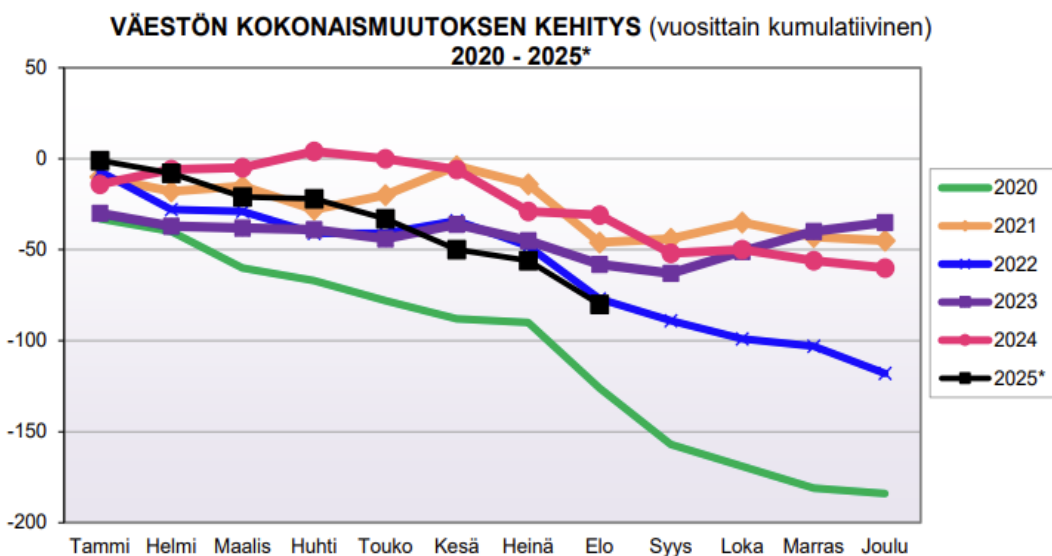
Tilastokeskuksen väestömuutosten ennakkotietojen mukaan väkiluku väheni Etelä-Savossa vuoden 2025 tammi-syyskuussa yhteensä 881 henkilöä, mikä on eniten koko maassa. Edellisenä vuonna vastaavaan aikaan väkiluku väheni 307 henkilöä. Tammi-syyskuun 2025 kokonaisnettomuutto oli 154 henkeä positiivinen. Etelä-Savon ennakkoväkiluku oli syyskuun 2025 lopussa 128 495.

Kokonaisnettomuutto oli tammi-syyskuussa 2025 Mikkelin seutukunnassa +100, Savonlinnan seutukunnassa -35 ja Pieksämäen seutukunnassa +89. Kokonaisnettomuutto oli positiivinen kuudessa Etelä-Savon kunnassa; Pieksämäellä (+116), Mäntyharjulla (+84), Rantasalmella (+34), Mikkeliissä (+24), Enonkoskella (+7) ja Kangasniemellä (+3). Negatiivinen kokonaisnettomuutto oli Savonlinnassa (-69), Juvalla (-27), Hirvensalmella (-8), Sulkavalla (-7) ja Puumalassa (-3).

Juvalaisia oli syyskuussa 2025 kaikkiaan 5 587. Vähennystä vuoden vaihteeseen 87 henkeä. Erityisen alhaisella tasolla on syntyvyys, sillä syyskuun loppuun mennessä oli syntynyt vain 15 lasta. Juvalaisia oli kuollut puolestaan 78. Maan sisäinen muuttoliike oli negatiivinen Juvalla 39 henkeä, mutta nettosiertolaisuus oli positiivinen 12 henkeä.

Juva onkin viime vuosina kansainvälistynyt: Kunnassa on 275 vieraskielistä, 33 eri kansalaisuutta, joilla on 26 eri äidinkieltä. Suurimman ryhmät ovat ukrainalaiset, venäläiset ja virolaiset. Kunta tukee kotouttamista lakisääteisin kotouttamispalveluin. Joutuin, juutuin ja juurruin Juvalla -hanke on auttanut kaikkia Juvalla muuttaneita sopeutumaan uuteen. Hanke päättyy vuoden 2025 lopussa ja siinä luotuja toimintamalleja otetaan osaksi kunnan palveluita.

JUVA

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Juvan kunnan palveluksessa on noin 165 henkeä. Henkilöstön määrä pysyy lähes samana talousarviovuonna 2026. Suurin osa henkilöstöstä, 89 prosenttia, toimii sivistyspalveluissa (146). Toistaiseksi voimassa olevia palvelussuhteita on 81 prosenttia.

Esihenkilöt vastaavat henkilöstön määrällisestä ja laadullisesta suunnittelusta. Harkintaa käytetään aina rekrytoitaessa henkilöstöä miettimällä ja selvittämällä:

- Mihin työtehtäviin ja millaista työvoimaa todella tarvitaan?
- Mikä on eläkkeelle siirtyvien määrä?
- Onko toimintoja tarve tai mahdollisuus organisoida uudestaan?
- Onko rekrytointi mahdollista tehdä talousarvion puitteissa?
- Edellyttääkö toiminnallinen muutos esim. uuden toiminnan käynnistämisen, lopettamisen tai sulun, henkilöstön uudelleen sijoittamisen?

Juvan kunnan yhteistyötoimikunta hyväksyi henkilöstö- ja koulutussuunnitelman 17.11.2025. Se viedään tiedoksi kunnanhallitukselle ja -valtuustolle. Suunnitelma pohjautuu vuoden 2025 linjauksiin. Vuoden 2026 talousarviolla ei ole merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Vuosittain laaditaan henkilöstökertomus. Se antaa johdolle ja päättäjille kokonaiskuvan henkilöstövoimavarojen nykytilasta ja kehityssuunnasta.

2.3 Talousarvion perustelut

Kuntaliiton veroennustekehikon (22.9.2025) perusteella verotuloja olisi noin 13,5 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Valtuuston päätösten 17.11.2025 §73 ja §74 mukaisesti, tulo- ja kiinteistöveroprosentit pysyivät vuoden 2025 tasolla.

Vuosi	Tulovero %	Kiinteistövero %						
		Yleinen	Maapohjan yleinen	Vakituinen asunto	Muu kuin vak.asunto	Rakentamaton rakennuspaikka	Voimalaitos	Yleishyödylliset yhteisöt
2022	20,75	0,95	0,00	0,43	1,03	2,00	0,00	0,00
2023	8,11	0,95	0,00	0,43	1,03	2,00	0,00	0,00
2024	8,10	0,95	1,30 (*)	0,43	1,03	2,00	3,10	0,00
2025	9,10	0,95	1,30	0,43	1,03	2,00	3,10	0,00
2026	9,10	0,95	1,30	0,43	1,03	2,00	3,10	0,00

*) vuoden 2024 alusta kiinteistöverotus muuttui niin, että maapohjan verotusarvosta perittävä veroprosentti on eriytetty yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen alarajaksi oli säädetty 1,30.

Talousarviovuodelle 2026 valtionosuudet on arvioitu Valtiovarainministeriön kuntien ennakollisen valtionosuuslaskelman syyskuu 2025 tiedoilla.

1 000 €	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTAKATE	- 15 012	- 14 588	- 15 155	- 15 480	- 16 311	- 16 693

1 000 €	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
VEROTULOT	11 976	12 005	12 667	13 458	13 535	13 919
Kunnan tulovero	8 300	8 454	9 173	9 711	9 677	9 962
Kiinteistövero	1 682	1 863	1 844	1 867	1 867	1 867
Yhteisövero	1 994	1 688	1 650	1 880	1 991	2 090

1 000 €	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
VALTIONOSUUDET	3 795	4 028	4 045	3 975	3 900	3 900
Kunnan peruspalv. valtionosuus	1 598	623	1 036	1 186	1 150	1 150
Verotulotasaus	1 593	2 276	2 487	2 397	2 300	2 300
Opetus- ja kultt.toimen vo	- 748	- 215	- 500	- 558	- 500	- 500
Hark. var. valtionosuus						
Verotulomenetysten komp.	1 352	1 344	1 022	950	950	950

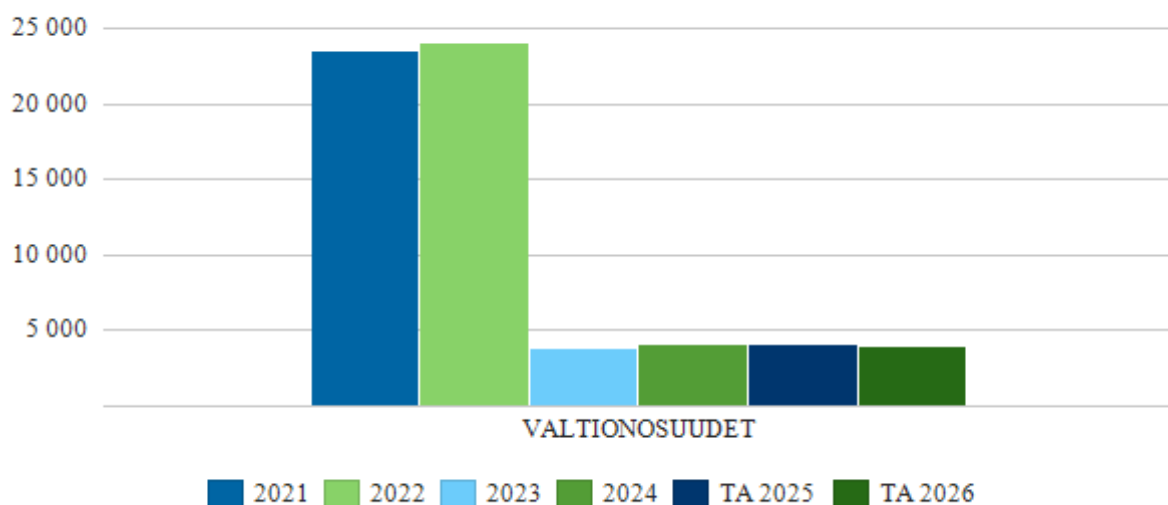
Juvan kunnan verotuloennusteet 2023–2028

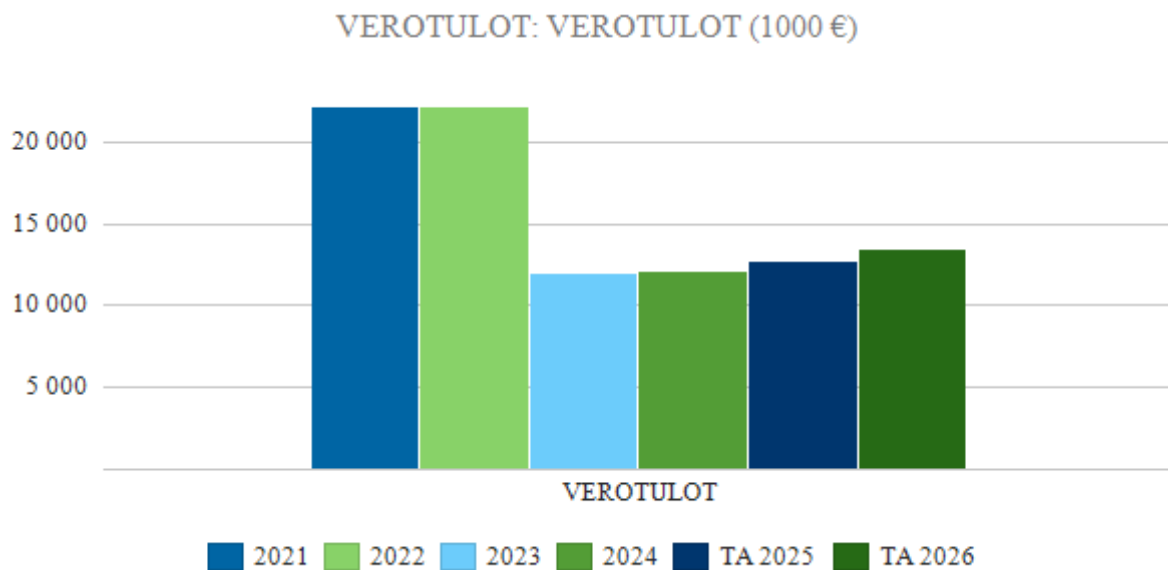
Yhteenvedo						
TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	8 300	8 454	9 127	9 711	9 677	9 962
Muutos %	-50,4	1,9	8,0	6,4	-0,4	2,9
Yhteisövero	1 994	1 688	1 737	1 880	1 991	2 090
Muutos %	-45,6	-15,3	2,9	8,2	5,9	5,0
Kiinteistövero	1 682	1 863	1 863	1 867	1 867	1 867
Muutos %	0,7	10,8	0,0	0,2	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	11 976	12 005	12 727	13 458	13 535	13 920
Muutos %	-45,7	0,2	6,0	5,7	0,6	2,8
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu						
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	138,4	140,0	140,4	141,8	143,7	145,7
Kuluttajahintaindeksin muutos	6,2	1,6	0,4	1,4	1,9	2,0
Peruspalvelujen hintaindeksi	144,8	148,0	150,5	154,0	157,6	161,1
Peruspalv. hintaindeksin muutos	4,5	3,2	2,5	3,5	3,6	3,5

Juvan kunnan talouden muuttujien kehitys

(1 000 euroa)	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Valtionosuudet	23 527	24 054	3 795	4 028	4 045	3 975	3 900	3 900
Verotulot	22 155	22 073	11 976	12 005	12 667	13 458	13 535	13 919
Lainakanta	19 667	17 891	18 658	21 366	24 984	26 429	25 868	25 144
Toimintakate	-42 967	-45 263	-15 046	-14 588	-15 155	-15 480	-16 311	-16 693
Vuosikate	3 318	1 491	1 350	2 416	2 147	2 202	1 482	1 520
Nettoinvestoinnit	-2 355	-1 435	-1 552	-3 166	-5 840	-2 986	-1 190	-350

VALTIONOSUUDET: VALTIONOSUUDET (1000 €)

Talousarvioraami toimialoittain

1 000 €	TP 2023	TP 2024	MTA 2025	Raami 2026	TAE 2026	TS 2027	TS 2028	Vrt. raamiin
JUVAN KUNTA KÄYTTÖTALOUS								
TOIMINTATUOTOT	4 929	4 923	4 359	3 153	4 212	3 053	3 019	1 059
TOIMINTAKULUT	- 20 050	- 19 766	- 19 906	- 19 520	- 20 390	- 20 108	- 20 498	- 842
TOIMINTAKATE	- 15 121	- 14 843	- 15 547	- 16 367	- 16 178	- 17 055	- 17 479	217
HALLINTOPALVELUT								
TOIMINTATUOTOT	919	840	700	700	685	570	550	- 15
TOIMINTAKULUT	- 3 191	- 2 684	- 3 067	- 3 100	- 3 231	- 3 187	- 3 257	- 103
TOIMINTAKATE	- 2 272	- 1 844	- 2 367	- 2 400	- 2 546	- 2 617	- 2 707	- 118
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO								
TOIMINTATUOTOT								
TOIMINTAKULUT	- 426	- 400	- 458	- 464	- 478	- 467	- 473	- 14
TOIMINTAKATE	- 426	- 400	- 458	- 464	- 478	- 467	- 473	- 14
MAASEUTU- JA LOMATOIMEN TOIMIALA								
TOIMINTATUOTOT								
TOIMINTAKULUT	- 63	- 63	- 58	- 59	- 59	- 59	- 59	
TOIMINTAKATE	- 63	- 63	- 58	- 59	- 59	- 59	- 59	
SIVISTYSLAUTAKUNTA								
TOIMINTATUOTOT	1 165	1 067	873	873	837	800	783	- 36
TOIMINTAKULUT	- 12 930	- 13 377	- 13 231	- 13 406	- 13 532	- 13 814	- 14 125	- 126
TOIMINTAKATE	- 11 765	- 12 310	- 12 357	- 12 533	- 12 696	- 13 014	- 13 342	- 163
TEKNINEN TOIMIALA								
TOIMINTATUOTOT	2 845	2 997	2 786	1 580	2 691	1 683	1 687	1 111
TOIMINTAKULUT	- 3 440	- 3 229	- 3 092	- 2 491	- 3 090	- 2 581	- 2 584	- 599
TOIMINTAKATE	- 594	- 232	- 306	- 911	- 399	- 898	- 898	512

2.4 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Kunnan taloudelliset riskit liittyvät tulopuolella verotulojen ja valtionosuuksien kehitykseen ja menopuolella kustannustason ja korkotason muutoksiin. Kustannuksia on pyritty hallitsemaan esimerkiksi lainakorkojen ja sähkön hintatason suojauksilla. Korkotason ennakoitaan pysyvän suunnilleen nykyisellä tasolla vuonna 2026. Kunnan lainasalkun suojausaste vuodelle 2026 (sisältäen kiinteistöleasingvastuut) on noin 72 prosenttia. Valtuuston määrittelemä suojausasteen vaihteluväli on 45–90 prosenttia. Ennakoitu lainasalkun keskikorko vuodelle 2026 on 1,95 prosenttia.

Kunnan valtionosuuksien määrä vuodelle 2026 nousee hieman. Valtionosuusjärjestelmän osittainen uudistaminen etenee, ja muutosten pitäisi tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Valtionosuuksiin liittyy siten merkittävä epävarmuus. Kunnan tulopohjasta valtionosuudet ovat noin 14 prosenttia. Talouden kannalta merkittävin riski on verotulojen kehitys.

Kunnan väkiluku on laskenut syyskuuhun 2025 mennessä 87 hengellä. Kokonaisnettomuutto oli -27 henkeä ja nettosiirtolaisuus +12 henkeä. Väestön kokonaismuutos oli -1,5 prosenttia vuoden alusta, mikä on Etelä-Savon kuntien toiseksi suurin menetys. Väestön määrä vaikuttaa kunnan talouteen ensisijaisesti verotulojen kautta. Valtionosuuksiin vaikuttavat merkittävimmin oppivelvollisuusikäiset ja sitä nuoremmat ikäluokat.

Henkilöstöriskien merkitys korostuu pienessä kunnassa. Riskiä voidaan osin hallita sijais- ja varallaolojärjestelyillä.

Kunnan kiinteistöriski on kasvanut etenkin sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöissä hyvinvointialueen vaikean taloustilanteen takia.

Kirstyneen geopoliittisen tilanteen takia erilaisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen on korostunut osana toimintojen jatkuvuudensuunnittelua.

2.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Juvan kunnan konsernirakenne

Juvan kunta				
Tytäryhteisöt				
Koy Lammentausta 100,00 %	Koy Puulaakso 100,00 %	Oy Avant-Niko Ab 100,00 %	Hasamäki Oy 94,68 %	Koikkalan Vesihuolto Oy 91,91 %
Kuntayhtymät				
Sateenkaaren koulun kuntayhtymä 11,11 %	Keski-Savon Jätehuollon llky 11,10 %	Etelä-Savon Maakuntaliitto 4,73 %		
Osakkuusyhteisöt				
Koy Juvan Tenhusentie 3 49,40 %	Järvi-Saimaan Palvelut Oy 42,70 %	SuurSavohalli Oy 34,39 %		

Koy Lammentausta

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	100
Liikevaihto (t€)	1 410
Vieras pääoma taseessa (t€)	5 481
Taseen loppusumma (t€)	6 362

Linjauksia:

- yhtiön on pitkällä aikavälillä kyettävä tulla toimeen omalla tuloksellaan ja ylläpitämään kiinteistöjen hyvää kuntoa
- pitkän aikavälin käyttöastetavoite asunnoissa 85 %
- yhtiö voi myydä maaseutualueen rivitaloja sekä taajamassa muita asuntoja/taloja
- yhtiö voi purkaa tarpeettomia kiinteistöjä oman suunnitelmansa mukaisesti
- yhtiö osallistuu osaltaan kunnan strategian toteuttamiseen

Koikkalan Vesihuolto Oy

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	91,91
Liikevaihto (t€)	11,2
Vieras pääoma taseessa (t€)	3
Taseen loppusumma (t€)	39

Linjauksia:

- toimintaperiaatteet ja hinnoittelu kunnan vesi- ja viemärlaitoksen kanssa yhtenäinen
- talouden hoitaminen oman tulorahoituksen puitteissa

Koy Puulaakso

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	100
Liikevaihto (t€)	273
Vieras pääoma taseessa (t€)	278
Taseen loppusumma (t€)	595

Linjauksia:

- yhtiö pitää kiinteistöä hyvässä toimintakunnossa
- yhtiön taloudellinen vakauttaminen ja uusien vuokralaisten hankkiminen

SuurSavohalli Oy

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	31,67
Liikevaihto (t€)	139
Taseen loppusumma (t€)	463

Linjauksia:

- yhtiön yhtiöjärjestys on uusittu ja laadittu osakassopimus
- jäähallipalvelujen tuottaminen
- käyttötalouden hoitaminen oman tulorahoituksen puitteissa
- yhteisen omistajastrategian toteuttaminen Rantasalmen kunnan kanssa vuoden aikana

Suur-Savon Sähkö Oy

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	7,7
Liikevaihto (t€)	470
Taseen loppusumma (t€)	965

Linjauksia:

- osakekohtaisen osingon maksaminen vuodelta 2025 110 euroa/osake -tasoisena
- omistusta vastaavan hallintoedustuksen varmistaminen yhtiössä

Järvi-Saimaan Palvelut Oy

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	42,7
Liikevaihto (t€)	14 416
Taseen loppusumma (t€)	4 159

Linjauksia:

- vuosisopimusjärjestelmän kehittäminen, toiminnan suunnittelun vuosikellon noudattaminen
- yhtiön hankintatoimen kehittäminen
- kustannustehokkaat, toimivat palvelut
- kumppanuus kehittämishankkeissa esim. työllisyydenhoidossa ja aluekehittämisessä
- valmius pieniin omistusjärjestelyihin ja yhtiöjärjestyksen muutoksiin tarvittaessa

Avant-Niko Oy

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	100
Liikevaihto (t€)	288
Vieras pääoma taseessa (t€)	340
Taseen loppusumma (t€)	1 290

Linjauksia:

- ei toimintaa tällä hetkellä
- tulee toimimaan vastaanottavana yhteisönä, kun sote-kiinteistöjä mahdollisesti siirretään apporttisiirtona osakeyhtiöön.

Hasamäki Oy

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	94,68
Liikevaihto (t€)	1
Vieras pääoma taseessa (t€)	2
Taseen loppusumma (t€)	9

Linjauksia:

- ei käytännön toimintaa, vuokraa rinteitä ja hissiä laskettelukeskuksen vuokralaiselle
- osaltaan mukana laskettelukeskuksen toiminnan turvaamisessa
- vuokrasopimus vuokralaisen kanssa päättymässä keväällä 2026

Koy Juvan Tenhusentie 3

Yhtiön tunnusluvut	TP2024
Kunnan omistusosuus %	49,4
Liikevaihto (t€)	61
Taseen loppusumma (t€)	1 049

Linjauksia:

- kunnalla ei ole pitkän aikavälin omistusintressiä yhtiöön, omistusjärjestelyihin on valmius tilanteen mukaan
- kiinteistön pitäminen käyttökuntoisena
- tilojen saaminen vuokrauskäyttöön tai kiinteistön myyminen

2.6 Talouden tasapainottaminen

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Edellisten vuosien yli-/alijäämät	4 849 472,03	5 027 422,62	5 290 888,62	5 362 234,62	4 975 964,62
Tilikauden yli-/alijäämä	177 950,59	263 466,00	71 346,00	-386 270,00	-307 431,00
	5 027 422,62	5 290 888,62	5 362 234,62	4 975 964,62	4 668 533,62

Juvan kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää. Talousarvion laadintaohjeessa toimialoja ohjeistettiin varautumaan 3,5 %:n henkilöstökulujen kasvuun mutta muiden menojen osalta ei kasvua vuoden 2025 talousarvioon verrattuna saa olla.

Kunnanhallitus päätti nimetä taloustyöryhmän kunnan talouden tasapainottamista varten 5.2.2024 ja 8.9.2025, jotka koostuivat valtuustoryhmien nimeämisestä edustajista ja johtoryhmän jäsenistä.

2.7 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta, tilivelvolliset ja toimivaltuudet

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu seitsemään eri osa-alueeseen:

- Kunnanjohtajan katsaus: Kunnanjohtaja esittää näkemyksensä kunnan toiminnan ja talouden kehityksestä.
- Talousarvion yleisperustelut: Esitetään keskeisimmät talousarviota ja taloussuunnitelmaa ohjaavat linjaukset.
- Käyttötalous: Esitetään toimialojen palvelualueiden (sitovat tasot) toiminnan kuvaus, arvioidut määrärahat ja tuloarviot, talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien perustelut, olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden, henkilöstöresurssit, riskit ja riskienhallinta sekä strategiset tavoitteet ja tunnusluvut tulevalle vuodelle.
- Tuloslaskelma: Arvioidaan kunnan tuleva tulonmuodostus.
- Investoinnit: Arvioidaan tulevan talousarviovuoden ja sitä seuraavien kahden suunnitelmavuoden tulevat investointihankkeet.
- Rahoituslaskelma: Osoitetaan, kuinka kunnan toiminta on tarkoitus rahoittaa.
- Liitteet: Tarvittaessa varsinaista talousarviokirjaa täsmentäviä ja/tai laajentavia asiakirjoja.

Sitovuus ja seuranta

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110§:n mukaiset valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti talousarvio on valtuustoon nähden sitova kunnan käyttötaloudessa palvelualueittain ja vesi- ja viemärlaitoksen käyttötaloudessa toimialoittain. Määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia bruttomääräisesti.

Sitovuustasot:

- Kunnanvaltuusto ja -hallitus
- Yleishallinto
- Elinkeinotoiminta
- Työllisyyden hoito
- Kotouttaminen
- Ympäristöterveydenhuolto
- Maaseutupalvelut
- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukio-opetus

- Kirjastotoimi
- Kansalaisopisto
- Vapaa-aikatoimi
- Joukkoliikenne
- Yhdyskuntasuunnittelu
- Kuntatekniikka
- Kiinteistöpalvelut
- Maa- ja metsätilat
- Palo- ja pelastustoimi
- Ympäristölautakunta
- Vesi- ja viemärilaitos

Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti talousarvio on valtuustoon nähden sitova investoinneissa toimialoit-
tain. Investointimäärärahat ja tuloarviot ovat sitovia bruttomääräisesti.

Sitovuustasot:

- Hallintopalvelut
- Sivistyslautakunta
- Tekniset palvelut
- Vesi- ja viemärilaitos

Sisäinen valvonta:

Toimialajohtajat ja palvelualueiden esihenkilöt vastaavat yksikkönsä toiminnallisten ja taloudellisten tavoit-
teiden toteutumisesta sekä käyttösuunnitelmien mukaisesta määrärahojen oikeasta käytöstä ja tuloarvioiden
kantamisesta.

Ulkoinen valvonta:

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Siitä vastaavat tarkastuslautakunta ja
tilintarkastaja.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kolmannesvuosittain.

Tilivelvolliset:

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen
johtavat viranhaltijat. Toimielinten jäsenistä tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen, lautakuntien sekä niiden
jaostojen jäsenet.

Talousarviossa annettavat valtuudet:

Talousarviolainaa voi ottaa enintään valtuuston hyväksymän talousarvion rahoitusosan puitteissa. Toimivalta
talousarviolainan ottamisesta on hallintosäännön mukaan kunnanhallituksella ja sen nostoajankohdasta päättää
kunnanjohtaja.

Tilapäislainojen enimmäismäärän hyväksyy kunnanvaltuusto talousarviossa. Kunnanjohtaja päättää
hallintosäännön mukaan tilapäislainan ottamisesta.

3. KÄYTTÖTALOUS

3.1 HALLINTOPALVELUT

Ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	839 809	699 793	684 688	569 700	549 700
TOIMINTAKULUT	-2 683 880	-3 066 822	-3 231 086	-3 186 787	-3 257 042
TOIMINTAKATE	-1 844 071	-2 367 029	-2 546 398	-2 617 087	-2 707 342
Poistot ja arvonalentumiset	-4 883	-4 883	-4 883	-4 883	-4 883
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 848 954	-2 371 912	-2 551 281	-2 621 970	-2 712 225

3.1.1 Kunnanvaltuusto- ja hallitus

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnanvaltuusto päättää kunnan strategisista linjauksista ja huolehtii kunnan talouden tasapainosta. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallintotehtävistä ja talousenhoidosta sekä vastaa valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallituksen keskeisenä tehtävänä on vastata valtuuston päättämien strategioiden toteutumisesta.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	42 938	57 540	6 000	6 000	6 000
Myyntituotot	9 662	8 500	6 000	6 000	6 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	24 834	49 040	0	0	0
Muut toimintatuotot	8 442	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-722 414	-671 848	-663 382	-649 000	-662 000
Henkilöstökulut	-291 225	-278 455	-241 962	-250 000	-257 000
Palvelujen ostot	-217 658	-224 581	-259 960	-262 000	-268 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 892	-14 200	-11 700	-12 000	-12 000
Avustukset	-76 507	-69 000	-67 000	-42 000	-42 000
Muut toimintakulut	-116 132	-85 612	-82 760	-83 000	-83 000
TOIMINTAKATE	-679 475	-614 308	-657 382	-643 000	-656 000
Poistot ja arvonalentumiset	-4 883	-4 883	-4 883	-4 883	-4 883
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-684 359	-619 191	-662 265	-647 883	-660 883

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-61 985	-65 895	-101 720	-102 000	-103 000
TOIMINTAKATE	-61 985	-65 895	-101 720	-102 000	-103 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	42 938	57 540	6 000	6 000	6 000
TOIMINTAKULUT	-660 429	-605 953	-561 662	-547 000	-559 000
TOIMINTAKATE	-617 491	-548 413	-555 662	-541 000	-553 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Kunnanvaltuuston ja -hallituksen määrärahoista maksetaan luottamushenkilöpalkkiot ja luottamushenkilökoulutuksia. Luvuissa ovat mukana myös kunnanjohtajan ja viestintä- ja markkinointikoordinaattorin sekä kuntamarkkinoinnin kustannukset. Osana kunnan talouden tasapainottamistoimia avustuksia yrityksille ja muita toimintakuluja pienennetään. Kunnan viestintää ja markkinointia toteutetaan viestintä- ja markkinointisuunnitelman mukaisesti.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Henkilöstöresurssi vähenee yhdellä, sillä Joutuin, juutuin ja juurruin Juvalle -hanke päättyy 31.12.2025.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	3	3	2	2	2

Riskit ja riskienhallinta

Talouden riskeihin liittyvät erityisesti toimintaympäristön muutokset, jotka vaikuttavat suoraan kuntiin. Mm. hankintalain ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen luovat epävarmuutta suunnitelmavuosille. Suunnitelmallinen talouden ja toiminnan yhteensovitus ja tasapainossa pitäminen vähentää riskejä.

Henkilöstöriskiä on pienennetty sijais- ja varahenkilöjärjestelmillä.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Kunnan talouden ja toiminnan tasapaino suunnitelmakaudella 2026–2028.
2. Tuloksekas edunvalvonta.
3. Kuntastrategian ja elinvoimaohjelman laatiminen ja vieminen täytäntöön.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kunnanvaltuuston kokoukset/kpl	5	6	6	6	6
Kunnanhallituksen kokoukset/kpl	19	18	18	18	18

3.1.2 Yleishallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Yleishallinto huolehtii kunnanhallituksen apuna asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Yleishallinto laatii kunnan asiakirjat sekä vastaa kunnan arkistohoidosta. Yleishallinto tuottaa neuvonnan ja kunnan vaihteen palvelut sekä antaa yhteispalvelua. Lisäksi yleishallinto vastaa kirjanpidon ja palkanlaskennan palveluista sekä ICT-palveluista.

Asiakirjahallinnon toimintaa kehitetään ja varaudutaan sähköisen arkistointijärjestelmän käyttöönottoon. Päätelaitteita uusitaan normaalin päivitysrytmin mukaisesti soveltumaan keskitettyyn hallintajärjestelmään. Tietohallintoa kehitetään tiedonhallintalain vaatimusten ja tietoturvapoliitiikan mukaisesti.

VAALIT

Toiminnan kuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii lakisääteisenä lautakuntana valtiollisten vaalien valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä sekä kuntavaalien järjestämisestä kunnassa. Keskusvaalilautakunta myös ohjeistaa vaalikohtaisesti vaaliorganisaatiota.

Sitovat tavoitteet:

Ei asetettuja tavoitteita vuodelle 2026.

Perustelut:

Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja.

TILINTARKASTUS

Toiminnan kuvaus:

Tarkastuslautakunta on suoraan kunnanvaltuuston alaisuudessa toimiva elin, jonka tehtävänä on toiminnan ulkoinen valvonta. Tarkastuskokonaisuus jakautuu lakisääteiseen tilintarkastukseen ja luottamushenkilöistä koostuvan tarkastuslautakunnan arviointiin. Lakisääteisenä tilintarkastajana toimii Mikkelin Tilintarkastus Oy 2024-2028 + optio 1 vuosi.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu sidonnaisuusilmoitusten valvonta. Lautakunnan tehtävänä on valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Sitovat tavoitteet:

1. Riittävä talouden ja asetettujen tavoitteiden kehityksen seuranta arvioinnin toteuttamiseksi.
2. Objekttiivinen ja luotettava arviointi.
3. Vuosittaisen tilintarkastus- ja arviointisuunnitelman toteuttaminen.

Perustelut:

Tilintarkastus on lakisääteistä toimintaa ja tilintarkastuspalvelujen kustannukset perustuvat sopimukseen. Muita kustannuksia aiheutuu kokouksista.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	530 554	498 253	548 621	463 700	463 700
Myyntituotot	390 766	406 303	463 371	463 700	463 700
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	40 461	11 950	5 250	0	0
Muut toimintatuotot	99 327	80 000	80 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 368 781	-1 190 421	-1 299 752	-1 300 287	-1 323 042
Henkilöstökulut	-444 654	-398 860	-419 966	-432 565	-445 542
Palvelujen ostot	-759 194	-664 201	-728 997	-720 222	-728 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 062	-5 560	-5 100	-5 000	-5 000
Avustukset	-1 500	0	-1 500	-1 500	-1 500
Muut toimintakulut	-149 372	-121 800	-144 190	-141 000	-143 000
TOIMINTAKATE	-838 227	-692 168	-751 131	-836 587	-859 342
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-838 227	-692 168	-751 131	-836 587	-859 342

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	372 803	379 158	435 669	435 700	435 700
TOIMINTAKULUT	-78 258	-67 997	-66 651	-63 000	-65 000
TOIMINTAKATE	294 545	311 161	369 018	372 700	370 700

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	157 751	119 095	112 952	28 000	28 000
TOIMINTAKULUT	-1 290 523	-1 122 424	-1 233 102	-1 237 287	-1 258 042
TOIMINTAKATE	-1 132 772	-1 003 329	-1 120 150	-1 209 287	-1 230 042

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Yleishallinnon kuluissa on koko henkilöstöä koskeva ay- ja työsuojelutoiminta. Palkanlaskenta- ja taloushallintopalvelut on järjestetty ostopalveluna. Tyky-toimintaan varaudutaan edellisen vuoden tasolla.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Yleishallinnossa ei ole olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	6	7	7	7	7

Riskit ja riskienhallinta

Tilintarkastus

- Riittävät tilintarkastuspäivät
- Tietojärjestelmien toimivuus

Vaalit

- Tietojärjestelmien toimivuus vaalien aikana
- Ulkopuolinen vaikuttaminen
- Vaalitoimitsijoiden pieni määrä

Strategiset tavoitteet 2026

1. Turvataan toimintaedellytykset palvelutuotannossa.
2. Edistetään työn tuottavuutta ja digitaalisiin työmenetelmiin siirtymistä.
3. Kehitetään kunnan tarjoamia sähköisiä palveluja.
4. Ylläpidetään kunnan henkilöstön työkykyä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Yhteispalvelussa olevat valtion virastot/kpl	5	3	3	3	3
Äänioikeutettujen määrä	4 799	4 800	4 700	4 600	4 500
Tilintarkastuspäivät/kpl	16	16	16	16	16
Tarkastuslautakunnan kokoukset/kpl	9	9	8	8	8

3.1.3 Elinkeinotoiminta

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Edistetään kunnan elinvoimaa elinvoimaohjelman toimenpiteiden mukaisesti. Huolehditaan elinkeinojen yleisistä toimintaedellytyksistä ja turvataan riittävä kehittämisresurssi. Edistetään yritysten kehittämis- ja investointihankkeita olemalla aktiivinen toimija yritysten parissa. Edistetään uusien yritysten perustamisia ja omistajanvaihdoksia hyödyntäen Mikkelin seudun uusyrityskeskusten palveluita. Toimitaan aktiivisesti alueellisissa verkostoissa.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 997	0	0	0	0
Myyntituotot	1 496	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	501	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-92 578	-16 108	-125 000	-87 500	-89 500
Henkilöstökulut	-64 103	0	-84 655	-65 000	-67 000
Palvelujen ostot	-25 628	-16 108	-40 345	-22 500	-22 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-158	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-2 688	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-90 580	-16 108	-125 000	-87 500	-89 500
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-90 580	-16 108	-125 000	-87 500	-89 500

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-4 365	-108	-2 345	-2 500	-2 500
TOIMINTAKATE	-4 365	-108	-2 345	-2 500	-2 500

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 997	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-88 213	-16 000	-122 655	-85 000	-87 000
TOIMINTAKATE	-86 215	-16 000	-122 655	-85 000	-87 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Juvan kunnalle hyväksyttiin elinvoimaohjelma keväällä 2024. Sen toimenpiteitä jatketaan vuonna 2026. Uusi elinvoimaohjelma on valmisteilla ja tarkoitus on hyväksyä se keväällä 2026 kuntastrategian kanssa samaan aikaan.

Osana elinvoimapalveluiden uudistamista jatketaan SuJuva-palvelukonseptin luomista. Elinkeinopalveluihin resursoidaan oma henkilö. Aloittavien yritysten neuvonnassa hyödynnetään Mikkelin seudun uusyrityskeskusten palveluita. Osallistutaan elinkeinokenttää hyödyntävien verkostojen, kuten SavonLuotsi Leaderin ja Juvan yrittäjien tilaisuuksiin sekä muihin alueen ja ulkopuolisiin verkostoihin. Messu- yms. tapahtumiin osallistutaan mm. seudullisessa yhteistyössä.

Kehittämistyössä hyödynnetään erilaisia rahoituslähteitä.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Juvan kuntaan rekrytoidaan vuoden aikana henkilöresurssi elinkeinotoimeen. Hankerahoitusta pyritään hyödyntämään edellisvuotta paremmin.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	1	0	1	1	1

Riskit ja riskienhallinta

Henkilöriski on suuri, sillä elinkeinopalveluissa henkilöstöresurssit ovat vähäiset. Lisäksi toimintaympäristön muutokset, jotka vaikuttavat myös kuntaan ja siellä toimiviin yrityksiin, aiheuttavat riskejä toimintoihin. Mm. rahoitus, osaavan työvoiman saanti, koulutus sekä yritysten taloudellinen kannattavuus ovat arkea juvalaisillekin yrityksille.

Strategiset tavoitteet 2026

1. SuJuva-palvelu- ja viestintäkonseptin luominen ja käyttöönotto sekä resurssointi.
2. Osallistutaan kunnan elinkeinokenttää hyödyntävien verkostojen toimintaan.
3. Hyödynnetään elinvoimatyössä kehittämisrahoitusta eri lähteistä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Perustetut yritykset	23	25	20	20	25
Yrityskäynnit	30	20	40	50	50

3.1.4 Työllisyyden hoito

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu on työvoimapalvelujen järjestämisestä annettu lain (383/2023) mukaan kunnalla tai työllisyysalueella. Juvan kunta kuuluu Mikkelin seudun työalueeseen. Alueen isäntäkuntana toimii Mikkelin kaupunki. Kaupungilla on työllisyyslautakunta, johon kunta nimeää yhden jäsenen. Työllisyysalue aloitti toimintansa vuoden 2025 alusta. Juvalla on järjestämissopimuksen mukaan kiinteä toimipiste.

Mikkelin seudun työllisyysalueen toimintamenoihin on budjetoitu 690 775 euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuksiin on varattu 370 000 euroa. Työvoimapalvelualueen perussopimuksessa on sovittu kustannusten jako kuntien välillä, mutta työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat kuntakohtaisia.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	92 820	24 000	0	0	0
Myyntituotot	14 143	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	65 074	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	13 603	24 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-461 049	-1 136 879	-1 068 754	-1 078 000	-1 108 000
Henkilöstökulut	-187 002	-7 472	-289	0	0
Palvelujen ostot	-54 896	-726 157	-698 465	-708 000	-728 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 746	-3 250	0	0	0
Avustukset	-170 547	-370 000	-370 000	-370 000	-380 000
Muut toimintakulut	-43 859	-30 000	0	0	0
TOIMINTAKATE	-368 229	-1 112 879	-1 068 754	-1 078 000	-1 108 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-368 229	-1 112 879	-1 068 754	-1 078 000	-1 108 000

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	7 845	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-21 417	-8 287	-7 690	-8 000	-8 000
TOIMINTAKATE	-13 572	-8 287	-7 690	-8 000	-8 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	84 974	24 000	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-439 632	-1 128 592	-1 061 064	-1 070 000	-1 100 000
TOIMINTAKATE	-354 658	-1 104 592	-1 061 064	-1 070 000	-1 100 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Työttömyydenhoito on merkittävä osa kunnan vastuulla olevista tehtävistä. Kunnan maksuosuudet työttömyyden kuluista käynnistyvät lyhyen työttömyyden jälkeen, kasvaen koko ajan portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnan maksuosuudet työttömyyden rahoitusmallinkustannuksista päättyvät vain työnhakijan työllistymiseen avoimille työmarkkinoille ilman julkista tukea. Kunnassa ja alueella on oltava tätä tukevia rakenteita, joilla työnhakijoita saadaan valmennettua kohti avoimia työmarkkinoita tuetta työllistymiseen.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Toiminta käynnistyi vuonna 2025. Vuodelle 2026 ei ole tiedossa merkittäviä muutoksia.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	2	0	0		

Riskit ja riskienhallinta

Kunnan työllisyyskehitys muodostaa riskin sekä kunnan tuloihin että menoihin. Kunnan menettäessä työpaikkoja kunta jää vaille niistä seuraavia verotuloja. Työttömyyden jatkuessa yli kolme kuukautta kunta maksaa Kelalle maksuosuuden työttömyysturvan kustannuksista. Maksuosuus kasvaa työttömyyden pitkittyessä.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Juvalaisen työttömyyden vähentäminen.
2. Mikkelin seudun työvoimapalvelualueen toimintaan osallistuminen ja vaikuttaminen, että kunnan vaikuttavan työllisyysenhoidon toimintatapaa jatkettaisiin Juvalla mahdollisimman tehokkaasti.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Juvan työttömyysaste-% 31.12.	9,3	7	6,5	6	
Nuorisotyöttömät, 18–24-vuotiaiden määrät	23	20	15	15	
Virta yli 100 päivän työttömyyteen, keskim. kuun lopussa	0	230	60	200	

3.1.5 Kotouttaminen

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja, kotoutumiskoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) on uudistettu kokonaisuudessaan. Lain 10 § mukaan: ”Kunnan on huolehdittava maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Kunta vastaa siitä, että sen alueella on tarvetta vastaavasti toimipisteitä tai palveluita, joissa maahanmuuttaja voi saada henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa riippumatta maahanmuuton syystä ja maassaolon kestosta. Ohjausta ja neuvontaa voi toteuttaa kunta tai palveluntuottaja.

Kunnan on tarvittaessa annettava maahanmuuttajalle tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, palvelu- ja koulutusjärjestelmästä, työelämästä sekä maahanmuuttajan oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa. Kunnan on tarvittaessa ohjattava maahanmuuttaja 14 §:ssä tarkoitettuun osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin, 15 §:ssä tarkoitettuun monialaiseen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin taikka kunnan, hyvinvointialueen, muun viranomaisen, oppilaitoksen, korkeakoulun, järjestön, yhdistyksen, yhteisön tai muun kotoutumista edistävän toimijan kotoutumista tai asettautumista edistävään palveluun tai toimintaan.”

Lain mukaan hyvinvointialueet vastaavat maahan muuttaneiden sosiaali- ja terveyspalveluista ja työvoimapalvelualueet työvoimapalveluista. Viranomaisilla on velvollisuus yhteensovittaa toimintansa. Laki on tullut voimaan 1.1.2025 lukien yhdessä työllisyyspalveluiden uudistamista koskevan lain kanssa.

Vuodelle 2026 perustetaan määräaikainen kotouttamiskoordinaattorin virkasuhdetta. Viran puitteissa voidaan hoitaa kotoutumislain mukaiset palvelutarpeen arvioinnit ja kotoutumissuunnitelmien tekeminen. Vieraskieliset kuntalaiset, jotka ovat myös työnhakijoita, ohjautuvat työvoimapalvelualueen vastaaviin palveluihin.

Palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia pystytään kattamaan kotoutumislain mukaisilla laskennallisilla korvauksilla sekä toteutuneisiin kustannuksiin perustuvilla korvauksilla. Myös kunnan peruspalveluiden valtionosuuksissa huomioidaan vieraskielisen väestön osuus kunnan asukkaista. Valtionrahoituksen määrää tulevaisuudessa on kuitenkin vaikea arvioida.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	120 000	130 067	100 000	80 000
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	120 000	130 067	100 000	80 000
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	0	-51 567	-74 196	-72 000	-74 500
Henkilöstökulut	0	-39 847	-56 310	-58 000	-60 000
Palvelujen ostot	0	-10 180	-16 346	-12 500	-13 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	-1 540	-1 540	-1 500	-1 500
TOIMINTAKATE	0	68 433	55 871	28 000	5 500
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0	68 433	55 871	28 000	5 500

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	0	-3 220	-3 886	-4 000	-4 500
TOIMINTAKATE	0	-3 220	-3 886	-4 000	-4 500

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	120 000	130 067	100 000	80 000
TOIMINTAKULUT	0	-48 347	-70 310	-68 000	-70 000
TOIMINTAKATE	0	71 653	59 757	32 000	10 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Kotoutumisen onnistuminen on kunnalle strategisesti tärkeää, koska suuri osa kuntaan suuntautuvasta muuttoliikkeestä tulee siirtolaisuuden kautta.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Toiminnassa ei ole merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen nähden.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	1	1	1	1	1

Riskit ja riskienhallinta

Valtionosuusrahoitus kotoutumiseen on ollut hyvällä tasolla. Riskinä on, että rahoitus pienenee sekä valtion päätöksillä sekä kansainvälisen suojelun piirissä olevien henkilöiden siirtyessä tavallisen kuntalaisen asemaan.

Strategiset tavoitteet 2026

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Palvelujen piirissä olevat henkilöt	80	100	100	100	100

3.2 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON PALVELUT

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Savonlinnan kaupungin isäntäkuntamallilla tuottama seudullinen ympäristöterveydenhuollon yksikkö tuottaa edelleen Juvan kunnalle lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Terveysvalvonta vastaa elinympäristöön kohdistuvasta terveystalvonnasta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja valvoo mm. terveyssuojelu-, elintarvike-, tupakka- ja lääkelain noudattamista.

Eläinlääkintähuolto tuottaa Juvan kunnan tarvitsemat peruseläinlääkinnän palvelut päivystyksineen sekä valvontaeläinlääkäri- ja viranomaispalvelut. Juvalla on sekä terveystalvonnan että eläinlääkinnän toimipisteet palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-399 694	-457 965	-478 116	-467 200	-473 200
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-399 694	-457 965	-478 116	-467 200	-473 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-399 694	-457 965	-478 116	-467 200	-473 200
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-399 694	-457 965	-478 116	-467 200	-473 200

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 103	-2 863	-3 116	-3 200	-3 200
TOIMINTAKATE	-3 103	-2 863	-3 116	-3 200	-3 200

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-396 591	-455 102	-475 000	-464 000	-470 000
TOIMINTAKATE	-396 591	-455 102	-475 000	-464 000	-470 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Eläinlääkinnässä hyötyeläintilojen määrä vähenee, mutta tarjottujen palvelun laadulta odotetaan enemmän ja tuotantotilojen kokokin joissain tapauksissa kasvaa. Tämä aiheuttaa käyntimäärien vähenemistä, mutta tiloilla käytettävä aika sekä yhdellä käynnillä hoidettavien eläinten määrä kasvavat. Lisäksi ennaltaehkäisevät ja tukiin vaikuttavat terveydenhoitokäynnit vievät aikaa. Pieneläinkäyntimäärien odotetaan säilyvän ennallaan tai jopa kasvavan huolimatta eläinlääkintähuoltolain uudistuksesta johtuvasta palvelumaksujen noususta. Eläinlääkinnän 24/7 palvelut turvataan alueella myös lomakausilla. Terveystalvonnessa resurssit säilyvät vähintään ennallaan, jolloin terveystalvonnan keskeiset toiminnot voidaan turvata.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Terveystalvonnan toiminnassa ei ole olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen nähden. Eläinlääkinnässä uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan 2026 alussa ja tulee vaikuttamaan pieneläimille ja hevosille annettaviin eläinlääkäripalveluihin ja hoidosta perittäviin maksuihin.

Riskit ja riskienhallinta

Koko ympäristöterveydenhuollon varautumista ja valmiutta kehitetään osana koko Etelä-Savon alueellista riskinarviointityötä.

Strategiset tavoitteet 2026

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Eläinlääkintä					
Hyötyeläinkäynnit	719	750	675	675	675
Pieneläinkäynnit	1 291	1 250	1 325	1 325	1 325
Terveysvalvonta					
Terveysvalvontasuoritteet	159	130	140	150	150

3.3 MAASEUTUPALVELUT

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Maaseutuhallinto on Rantasalmen kunnan alainen palvelu- ja tulosityksikkö, joka hoitaa maaseutuhallinnon viranomaistehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakas-palvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-63 266	-58 365	-59 396	-59 000	-59 000
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-53 130	-58 365	-59 396	-59 000	-59 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	-10 137	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-63 266	-58 365	-59 396	-59 000	-59 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-63 266	-58 365	-59 396	-59 000	-59 000

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-352	-365	-396	0	0
TOIMINTAKATE	-352	-365	-396	0	0

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-62 915	-58 000	-59 000	-59 000	-59 000
TOIMINTAKATE	-62 915	-58 000	-59 000	-59 000	-59 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Täysin sähköiseksi muuttunut tuenhaku ja vuosittain laajeneva satelliittivalvonta vaativat sekä viljelijöiltä että hallinnolta edelleen uusien toimintatapojen omaksumista. Osaamattomuus tukiehdoissa tai sähköisessä asiointissa ovat riskejä maatalan tulonmuodostukselle. Koulutuksessa pyritään huomioimaan paitsi tukiehtojen koulutus myös sähköisen asiointin osaaminen yleisesti. Maaseutuhallinnon päätavoitteena on tukea maatalojen elinvoimaa tarjoamalla ennakoitava tulonmuodostuskanava tukien kautta.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Toiminnassa ei ole olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen nähden.

Riskit ja riskienhallinta

Keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Mikäli yt-alueet heikentävät keskinäistä yhteistyötä, on vaje korvattava palkkaamalla uusia henkilöitä yt-alueille. Osa-aikaisten työntekijöiden ammattitaidon ylläpitäminen on vaikeaa ja koko-aikaisten uusien työntekijöiden ajankäyttö on pienillä yt-alueilla vaikea suunnitella tehokkaaksi.

Hallintoa kehitettäessä on vaarana, että asiakas eli viljelijä unohtuu. Toimintojen sähköistymisestä ja automatisoitumisesta huolimatta riskinä on, että viljelijä ei osaa tai tiedä toimia oikeaan aikaan ja oikealla tavalla.

Perustelut suunnitelmalle ja riskiarviolle:

Lakiin kirjattu vaatimus vähintään viiden henkilön työskentelystä yt-alueen tukien käsittelyssä varmistetaan tehokkaasti ja taloudellisesti yt-alueiden keskinäisellä yhteistyöllä.

Viljelijäkoulutuksissa tehtävällä yhteistyöllä vähennetään valmistelun päällekkäisyyttä ja koulutukseen käytettävää aikaa. Koulutukset järjestetään Teamsillä, joten niihin on helppo osallistua paikasta riippumatta. Koulutusmateriaali on viljelijöiden saatavilla jälkeinpäin maaseutu.fi-sivuilla.

Strategiset tavoitteet 2026

Vahvistetaan seudullista yhteistyötä sidosryhmien kanssa

Keinot, toimenpiteet:

Etelä-Savon yt-alueet vahvistavat henkilöstön yhteiskäyttöä yt-alueiden tarpeiden mukaisesti.

Viljelijäkoulutukset suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon yt-alueiden ja Itä-Suomen elinvoimakeskuksen (maaseutuosaston) kanssa.

Mittarit:

Yt-alueiden vastuukuntien johdon palaverit yhteistoiminnasta.

Päätökset uudesta yhteistyöstä.

Yhdessä sovitulla työnjaolla järjestettyjen koulutusten määrä.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Aktiivimaatiloja	558	535	510	510	510
Käsitelty tukia milj. €	20,4	20	20	20	20

3.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Sivistyslautakunnan tehtävänä on järjestää ja tuottaa Juvan kunnan tarvitsemat sivistyspalvelut voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti. Sivistysjohtaja toimii sivistyspalveluiden toimialajohtajana ja sivistyslautakunnan esittelijänä.

Ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 066 522	873 315	836 514	800 332	783 263
TOIMINTAKULUT	-13 376 603	-13 230 655	-13 532 015	-13 813 848	-14 124 836
TOIMINTAKATE	-12 310 081	-12 357 341	-12 695 501	-13 013 516	-13 341 573
Poistot ja arvonalentumiset	-795 931	-442 038	-440 151	-446 150	-446 150
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-13 106 011	-12 799 379	-13 135 652	-13 459 666	-13 787 723

Henkilöstöresurssit

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö sivistyslautakunnan hallinnossa	1	1	1	1	1

Strategiset tavoitteet 2026

Sivistyspalvelut ovat kuntalaisille kunnossa ja saatavilla.

Koulutuksen laadun ja tasa-arvon edistäminen

- Varmistaa, että kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia ja kehittyä.
- Kehittää opetuksen laatua ja oppimisympäristöjä.
- Tukea inklusiivista opetusta ja erityisopetuksen saatavuutta.

Elinikäisen oppimisen tukeminen

- Edistää kansalaisopiston, kirjaston ja muiden oppimispalveluiden roolia jatkuvassa oppimisessa.
- Kannustaa eri ikäryhmiä osallistumaan koulutukseen ja kulttuuritoimintaan.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen

- Tukea lasten ja nuorten hyvinvointia koulussa ja vapaa-ajalla.
- Edistää kulttuurin ja liikunnan saavutettavuutta kaikille kuntalaisille.
- Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sivistyspalveluiden kautta.

Kulttuuripalveluiden kehittäminen

- Tukea paikallista kulttuuritoimintaa ja taiteen saavutettavuutta.
- Vahvistaa kulttuuriperinnön säilyttämistä ja hyödyntämistä.
- Edistää tapahtumien ja taidekasvatuksen roolia kunnassa.

Digitaalisten palveluiden ja oppimisympäristöjen kehittäminen

- Varmistaa henkilöstön osaaminen digitaalisessa toimintaympäristössä.

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Edistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää toimintaa sivistyspalveluissa

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyslautakunnan kokoukset	5	6	4	4	4

3.4.1 Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatus sisältää päiväkotihoidon, ryhmäperhepäivähoidon, perhepäivähoidon sekä avoimen varhaiskasvatuksen perheryhmätoiminnan. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluvat lasten kodin hoidon tuki, yksityisen päivähoito kuntalisä sekä monikkoperheiden starttiraha. Juvan varhaiskasvatuksen arvoina ovat myönteinen ja kannustava ilmapiiri, onnellinen lapsuus ja turvallisuus.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	191 341	176 000	151 800	139 000	123 000
Myyntituotot	34 307	23 000	2 300	0	0
Maksutuotot	119 813	123 000	120 000	114 000	108 000
Tuet ja avustukset	35 927	30 000	29 500	25 000	15 000
Muut toimintatuotot	1 294	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 096 192	-3 125 451	-3 221 697	-3 280 800	-3 344 126
Henkilöstökulut	-2 031 839	-2 116 730	-2 225 488	-2 287 000	-2 353 000
Palvelujen ostot	-577 127	-566 699	-592 940	-597 000	-601 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 053	-63 390	-66 310	-67 800	-69 126
Avustukset	-111 261	-125 600	-106 750	-105 000	-100 000
Muut toimintakulut	-307 912	-253 032	-230 209	-224 000	-221 000
TOIMINTAKATE	-2 904 851	-2 949 451	-3 069 897	-3 141 800	-3 221 126
Poistot ja arvonalentumiset	-88 172	-5 043	-5 043	-5 043	-5 043
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 993 023	-2 954 494	-3 074 940	-3 146 843	-3 226 169

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-107 414	-104 329	-139 785	-138 500	-138 500
TOIMINTAKATE	-107 414	-104 329	-139 785	-138 500	-138 500

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	191 341	176 000	151 800	139 000	123 000
TOIMINTAKULUT	-2 988 778	-3 021 122	-3 081 912	-3 142 300	-3 205 626
TOIMINTAKATE	-2 797 437	-2 845 122	-2 930 112	-3 003 300	-3 082 626

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Henkilöstön saatavuus ja osaaminen varhaiskasvatuksessa pyritään ratkaisemaan mm. täydennyskoulutuksella.

Varhaiskasvatustalouden velvoittaa tekemään toiminnan arviointia, johon varhaiskasvatuksen digitaalinen laadun- arviointijärjestelmä Valssia sovelletaan.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Haapataipaleen ryhmäperhepäivähoidon mahdollinen lopettaminen.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	45	45	45	45	45

Riskit ja riskienhallinta

Väestörakenteen muutokset

Syntyvyyden lasku: syntyvyys voi olla alhainen, mikä johtaa varhaiskasvatuksen tarpeen vähenemiseen.

Nuorten perheiden poismuutto: Työmahdollisuuksien puute voi ajaa nuoria perheitä pois kunnasta.

Henkilöstöhaasteet

Pula pätevästä varhaiskasvattajista: Rekrytointi voi olla vaikeaa.

Henkilöstön vaihtuvuus ja kuormitus: Pienissä yksiköissä poissaolot vaikuttavat nopeasti toimintaan.

Koulutuksen saatavuus: Täydennyskoulutuksen järjestäminen voi olla haastavaa.

Taloudelliset paineet

Kunnan talouden heikkeneminen: kunta on alttiina valtionosuusmuutoksille ja verotulojen laskulle.

Lainsäädännön ja normien muutokset

Valtakunnalliset uudistukset: Esimerkiksi varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutokset voivat vaatia nopeaa reagoitua.

Velvoitteiden kasvu ilman lisäresursseja.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Valssi arviointityökalun vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksen toiminnan arvioinnin ja kehittämisen työvälineenä.
2. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen varhaiskasvatuksessa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Päiväkotihoidossa olevien lasten lukumäärä	136	125	120	120	120
Perhepäivähoidossa olevien lasten lukumäärä	29	21	16	16	16
Perheitä avoimen perheryhmätoiminnan piirissä	14	15	15	15	15
Lasten kotihoidon tuen saajien määrä	21	20	20	20	20
Kunnassa olevat 0–5-vuotiaat lapset	196	170	165	160	155

3.4.2 Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja ja koulujen rehtorit/johtajat oman yksikkönsä osalta

Toiminnan kuvaus: Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja monipuolista opetusta, kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin sekä antaa jatko-opintojen edellyttämät valmiudet. Opetuksessa huomioidaan oppimisen ja kasvun tuen lisäksi opiskeluhoollon palvelut yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Koulun kiinnittymiseen ja oppilaiden läsnäoloon pyritään vaikuttamaan lisäämällä osallisuuden kokemuksia.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle ennen koulupäivää ja sen jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö ammattitaitoisten ohjaajien valvonnassa.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	365 546	272 596	266 737	256 300	247 500
Myyntituotot	245 978	196 361	189 407	176 300	167 500
Maksutuotot	52 121	40 000	45 000	45 000	45 000
Tuet ja avustukset	32 272	13 655	8 750	10 000	10 000
Muut toimintatuotot	35 175	22 580	23 580	25 000	25 000
TOIMINTAKULUT	-6 872 615	-6 789 590	-6 844 573	-7 001 150	-7 181 710
Henkilöstökulut	-3 674 682	-3 715 149	-3 783 187	-3 893 640	-4 007 212
Palvelujen ostot	-2 196 982	-2 161 697	-2 240 740	-2 281 016	-2 342 546
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-255 913	-267 479	-245 590	-250 880	-255 838
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-745 038	-645 265	-575 056	-575 614	-576 114
TOIMINTAKATE	-6 507 069	-6 516 994	-6 577 836	-6 744 850	-6 934 210
Poistot ja arvonalentumiset	-290 742	-48 582	-48 128	-48 128	-48 128
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-6 797 811	-6 565 576	-6 625 964	-6 792 978	-6 982 338

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	819	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-257 030	-246 170	-245 871	-247 000	-247 500
TOIMINTAKATE	-256 212	-246 170	-245 871	-247 000	-247 500

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	364 727	272 596	266 737	256 300	247 500
TOIMINTAKULUT	-6 615 585	-6 543 420	-6 598 702	-6 754 150	-6 934 210
TOIMINTAKATE	-6 250 858	-6 270 824	-6 331 965	-6 497 850	-6 686 710

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Sivistyksellisten perusoikeuksien turvaaminen, kuten oikeus laadukkaaseen opetukseen ja oppimiseen.
- Oppimistulosten parantaminen
PISA-tulosten heikkeneminen on ollut merkittävä huolenaihe. Talousarviossa on toimia, joilla pyritään pysäyttämään oppimistulosten lasku ja kaventamaan oppimiseroja.
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen
Talousarvioissa on varattu määrärahoja oppimisen tuen kokonaisuudistukseen, jotta oppilaat saavat tarvitsemansa tuen ajoissa ja tehokkaasti.
- Henkilöstön saatavuus ja osaaminen
Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstöpulaa pyritään ratkaisemaan mm. täydennyskoulutuksella.
- Turvallinen ja yhteisöllinen oppimisympäristö
Panostetaan koulukiusaamisen ja poissaolojen vähentämiseen sekä oppilaiden hyvinvointiin. Tunnetaitojen ja osallisuuden vahvistaminen on osa tätä kokonaisuutta.
- Kuntatalouden vaikutukset
Valtionosuuksien muutokset ja kotikuntakorvausten tasot ovat osa talousarvion perusteluja.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus lisää henkilöstö- ja tuntiresurssia.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	69	69	68	68	68

Riskit ja riskienhallinta

Oppilasmäärän väheneminen

- Syntyvyyden lasku ja nuorten perheiden poismuutto voivat johtaa ryhmien pienentymiseen tai koulujen yhdistämistarpeisiin.
- Koulumatkojen pidentyminen voi heikentää oppilaiden hyvinvointia ja perheiden tyytyväisyyttä palveluihin.

Kouluverkon haasteet

- Pienten koulujen ylläpito voi olla taloudellisesti raskasta, mutta niiden lakkauttaminen voi heikentää alueen elinvoimaa. Tilojen kunto ja muunneltavuus voivat olla riittämättömiä muuttuvien tarpeiden (esim. inkluusio, digitaalisuus) kannalta.

Henkilöstöresurssien saatavuus

- Kelpoisia opettajia ja erityisopettajia voi olla vaikea rekrytoida.
- Sijaispula ja kuormitus voivat heikentää opetuksen laatua ja henkilöstön jaksamista.

Rahoituksen epävarmuus

- Valtionosuuksien muutokset ja kuntatalouden paineet voivat johtaa resurssien leikkauksiin.
- Tukipalveluiden (esim. koulupsykologi, kuraattori) saatavuus voi heikentyä, vaikka tarve kasvaa.

Digitalisaation ja oppimisen tuen haasteet

- Opettajien digiosaamisen erot voivat vaikuttaa opetuksen laatuun.
- Oppimisen eriyttämisen haasteet voivat korostua, jos tukipalvelut ovat rajallisia.

Oppilaiden hyvinvointi ja tuen tarpeet

- Mielenterveyden haasteet ja oppimisen tuen tarpeet ovat kasvussa, mutta palvelut eivät aina vastaa kysyntään.
- Yhteisöllisyyden heikkeneminen voi vaikuttaa koulun ilmapiiriin ja oppilaiden kiinnittymiseen kouluun.

Mahdollisia toimenpiteitä riskien hallintaan

- Pitkän aikavälin koulutuksen strategia: väestöennusteiden ja palvelutarpeiden pohjalta.
- Monipuolinen kouluverkkoanalyysi: pedagogiset, taloudelliset ja yhteisölliset näkökulmat huomioiden.
- Henkilöstön saatavuuden turvaaminen: houkuttelevat työolot, koulutuspolut, etätyömahdollisuudet.
- Oppilaiden hyvinvoinnin vahvistaminen: tukipalveluiden saatavuus, yhteisöllisyys, varhainen tuki.
- Digiosaamisen kehittäminen: opettajille ja oppilaille, tasa-arvoisen oppimisen varmistamiseksi.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Koulunkäynnin ja oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen
2. Osallisuuden lisääminen
3. Turvalliset kasvua ja hyvinvointia tukevat oppimisympäristöt

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
€/oppilas					
Hatsolan koulu	14 161	14 920	13 576		
Paatelan koulu	15 589	15 436	16 995		
Esiopetus / yhtenäiskoulu	10 723	15 115	10 843		
Yhtenäiskoulu	13 699	14 236	14 953		
Juvan esi- ja perusopetus	13 667	14 428	14 680		
Oppilasmäärä					
Hatsolan koulu	42	41	44	40	40
Paatelan koulu	32	32	31	30	30
Esiopetus / yhtenäiskoulu	32	22	30	40	29
Yhtenäiskoulu	378	352	336	324	312
Juvan esi- ja perusopetus	484	447	441	434	411

3.4.3 Lukio-opetus

Vastuuhenkilö: Rehtori ja apulaisrehtori

Toiminnan kuvaus: Lukio antaa opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja: lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset ihmiset huomioonottaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	10 770	2 000	2 000	2 000	2 000
Myyntituotot	466	600	600	2 000	2 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 351	1 400	1 400	0	0
Muut toimintatuotot	7 953	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-966 867	-1 017 196	-1 017 086	-1 039 993	-1 064 021
Henkilöstökulut	-572 801	-612 352	-663 680	-683 040	-702 889
Palvelujen ostot	-201 930	-230 724	-196 009	-199 929	-203 367
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 254	-50 300	-35 100	-35 496	-36 206
Avustukset	-1 000	-800	-800	0	0
Muut toimintakulut	-143 881	-123 020	-121 497	-121 528	-121 559
TOIMINTAKATE	-956 097	-1 015 196	-1 015 086	-1 037 993	-1 062 021
Poistot ja arvonalentumiset	-36 143	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-992 240	-1 015 196	-1 015 086	-1 037 993	-1 062 021

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-37 730	-38 272	-29 309	-29 590	-29 621
TOIMINTAKATE	-37 730	-38 272	-29 309	-29 590	-29 621

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	10 770	2 000	2 000	2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-929 136	-978 924	-987 777	-1 010 403	-1 034 400
TOIMINTAKATE	-918 367	-976 924	-985 777	-1 008 403	-1 032 400

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Lukion säilyttäminen kunnassa turvaa nuorten sivistykselliset oikeudet ja koulutusmahdollisuudet lähellä kotia. Tämä on erityisen tärkeää harvaan asutuilla alueilla, joissa pitkät koulumatkat voivat heikentää opiskelumahdollisuuksia ja lisätä keskeyttämisriskiä. Lukio tukee myös kunnan elinvoimaa ja perusopetuksen opettajaresurssia.

Lukiokoulutuksen rahoitus perustuu valtionosuusjärjestelmään, jossa yksikköhinta määräytyy opiskelijamäärän mukaan. Pienille lukioille myönnetään korotettu yksikköhinta, jotta saavutettavuus ja koulutuksen laatu voidaan turvata. Kiinteät kustannukset (henkilöstö, tilat, oppimateriaalit) eivät skaalaudu opiskelijamäärän mukaan, mikä tekee talousarvion realistisesta mitoittamisesta välttämätöntä.

Suunnitelmavuosissa huomioitava:

Opiskelijamäärän kehitys ja sen vaikutus valtionosuuksiin.

Henkilöstökustannusten nousu ja oppimisen tuen vahvistaminen.

Digivälineiden ja oppimisympäristöjen ylläpito sekä mahdolliset investoinnit.

Yhteistyö muiden koulutusmuotojen kanssa kustannusten hallitsemiseksi.

Lukion säilyttäminen on strateginen valinta, joka tukee kunnan vetovoimaa, nuorten koulutuspolkuja ja alueellista tasa-arvoa. Talousarvio ja suunnitelmavuodet on laadittu siten, että ne turvaavat lukion toimintaedellytykset ja vastaavat valtakunnallisiin koulutuspoliittisiin linjauksiin.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Oppimisen tuen uudistus lisää henkilöstö- ja tuntiresurssia.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	13	13	13	13	13

Riskit ja riskienhallinta

Oppilasmäärän väheneminen

Demografinen muutos: Nuorten määrän väheneminen voivat johtaa siihen, että lukioon hakevien määrä laskee.

Kilpailu muista oppilaitoksista: Suuremmat lukiot tai erikoistuneet oppilaitokset (esim. urheilu- tai taidelukiot) voivat houkuttaa opiskelijoita pois pienestä lukiosta.

Resurssien niukkuus

Opettajaresurssit: Pienessä lukiossa voi olla vaikea tarjota laajaa kurssivalikoimaa, erityisesti valinnaisia aineita tai syventäviä kursseja.

Rahoitus: Valtionosuudet ja kunnalliset resurssit voivat olla rajallisia, mikä vaikuttaa opetuksen laatuun, tiloihin ja tukipalveluihin.

Pedagogiset haasteet

Yhteistyö ja verkostoituminen: Pienet yksiköt voivat jäädä eristyksiin, ellei aktiivisesti tehdä yhteistyötä muiden oppilaitosten kanssa.

Opiskelijoiden hyvinvointi

Sosiaalinen ympäristö: Pienessä yhteisössä sosiaaliset suhteet voivat olla tiiviitä, mutta myös haavoittuvia.

Tukipalveluiden saatavuus: Psykologin, kuraattorin ja erityisopetuksen palvelut voivat olla rajallisia tai etäyhteyksien varassa.

Koulun imagon ja vetovoiman haasteet

Näkyvyys ja houkuttelevuus: Pienen lukion on vaikeampaa profiloitua ja erottua, ellei sillä ole selkeää erikoistumista tai vahvaa brändiä.

Vanhempien ja nuorten mielikuvat: Jos lukio nähdään "varavaihtoehtona", se voi heikentää sen asemaa alueella.

Digitalisaation ja teknologian haasteet

Etäopetuksen mahdollisuudet: Vaikka etäopetus voi laajentaa tarjontaa, sen toteuttaminen vaatii osaamista ja resursseja.

Mahdollisia ratkaisuja ja kehityssuuntia:

Yhteistyö muiden lukioden kanssa (esim. yhteiset kurssit, opettajavaihto).

Erikoistuminen johonkin teemaan (esim. luonto, yrittäjäyys, kulttuuri).

Vahva yhteisöllisyys ja yksilöllinen tuki opiskelijoille.

Digitaaliset ratkaisut kurssitarjonnan laajentamiseksi.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Juven lukion aloittavien opiskelijoiden määrä on vuosittain vähintään 20 uutta lukiolaista.
2. Lukion opintojaksotarjonta pidetään kattavana tarjoamalla lukiolaisille sekä yliopistokursseja, ammattikorkeakoulukursseja että ammatillisia opintoja osana lukion opinto-ohjelmaa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Oppilaita	69	60	65	65	65
€/oppilas	14 380	16 920	15 616		

3.4.4 Kirjastotoimi

Vastuhenkilö: Kirjasto- ja kulttuurikoordinaattori

Toiminnan kuvaus: Kirjasto tarjoaa kuntalaisille monipuolisen ja uusiutuvan aineiston, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä yhteydet tietoverkkoihin. Kirjasto edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa sekä yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. Kirjaston ja kirjastoauton palvelut tukevat monipuolisesti aktiivista kuntalaisuutta, elinikäistä oppimista ja kuntalaisten hyvinvointia.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	22 645	14 900	1 900	2 000	2 000
Myyntituotot	1 411	1 500	1 500	2 000	2 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	15 668	13 400	400	0	0
Muut toimintatuotot	5 566	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-410 852	-401 480	-406 375	-448 048	-456 375
Henkilöstökulut	-198 331	-192 608	-193 094	-206 387	-210 364
Palvelujen ostot	-119 392	-115 622	-118 031	-144 506	-146 913
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-86 481	-89 750	-89 750	-91 545	-93 376
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-6 648	-3 500	-5 500	-5 610	-5 722
TOIMINTAKATE	-388 208	-386 580	-404 475	-446 048	-454 375
Poistot ja arvonalentumiset	0	-5 000	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-388 208	-391 580	-404 475	-446 048	-454 375

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-18 091	-22 443	-23 791	-24 114	-24 114
TOIMINTAKATE	-18 091	-22 443	-23 791	-24 114	-24 114

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	22 645	14 900	1 900	2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-392 761	-379 037	-382 584	-423 934	-432 261
TOIMINTAKATE	-370 117	-364 137	-380 684	-421 934	-430 261

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Kirjaston strateginen asema sivistyspalveluissa

- Kirjastopalvelut kuuluvat sivistyslautakunnan alaisuuteen ja on osa kunnan sivistyspalveluiden kokonaisuutta.
- Kirjaston rooli kuntalaisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja elinikäisen oppimisen tukijana on keskeinen.

Tilaratkaisujen kehittäminen

- Kunnan kiinteistöstrategian päivitys vaikuttaa kirjaston tilaratkaisuihin. Strategian mukaisesti linjataan olemassa olevien kiinteistöjen tulevaisuutta, ja kirjaston tilat ovat osa tätä kokonaisuutta.
- Tavoitteena on tilojen tehokas käyttö, saavutettavuus ja mahdollisesti omatoimikirjaston kehittäminen.

Kuntastrategian mukaiset arvot

- Kirjastopalvelut tukevat kunnan arvoja: vastuullisuus ja yhdessä tekeminen.
- Kirjasto toimii yhteisöllisyyden ja kulttuurin keskuksena, joka edistää kunnan vetovoimaa ja elinvoimaa.

Talouden realiteetit

- Kunnan talous on suunnitelmakaudella haasteellinen, ja investointien sekä käyttötalouden osalta korostetaan tarveharkintaa ja kustannustehokkuutta.
- Kirjastopalveluiden kehittämisessä pyritään yhdistämään laadukas palvelu ja resurssien järkevä käyttö.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Ei olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Riskit ja riskienhallinta

Väestörakenteen ja käyttäjämäärien muutokset

- Ikääntyvä väestö voi vähentää aktiivisten kirjastonkäyttäjien määrää, erityisesti lasten ja nuorten osalta.
- Nuorten poismuutto opiskelujen tai työn perässä voi heikentää kirjaston roolia nuorten palveluna.
- Monikulttuurisuuden lisääntyminen voi vaatia uusia kieli- ja kulttuuripalveluita, joihin ei ole varauduttu.

Taloudelliset paineet

- Kunnan talouden kiristyminen voi johtaa kirjaston budjetin leikkauksiin, mikä vaikuttaa:
 - Aukioloaikoihin
 - Henkilöstöresursseihin
 - Uusien aineistojen hankintaan
- Investointien lykkääminen voi estää tilojen modernisointia tai teknologian päivittämistä.

Digitalisaation haasteet

- E-aineistojen käyttö kasvaa, mutta niiden hankinta voi olla kallista pienelle kunnalle.
- Digipalveluiden kehittäminen vaatii osaamista ja resursseja, joita ei aina ole saatavilla.
- Syrjäytymisriski: Kaikki käyttäjät eivät siirry digipalveluihin, jolloin osa väestöstä voi jäädä palveluiden ulkopuolelle.

Tilojen ja infrastruktuurin vanheneminen

- Fyysiset tilat voivat jäädä vanhanaikaisiksi, jos niitä ei päivitetä vastaamaan nykyisiä tarpeita (esim. hiljaiset työtilat, tapahtumatilat). Tilojen ongelmat voivat vahingoittaa kirjaston aineistoa.

Mahdollisia toimenpiteitä riskien hallintaan:

- Yhteistyö koulujen, varhaiskasvatuksen ja kulttuuritoimijoiden kanssa.
- Digipalveluiden kehittäminen ja käyttäjien tukeminen niiden käytössä.
- Tilojen monikäyttöisyys: tapahtumat, työpajat, etätyöpisteet.
- Vaikuttavuuden seuranta: tilastot, käyttäjäkyselyt, tarinallistaminen.
- Viestintä ja markkinointi: kirjaston roolin näkyväksi tekeminen kunnassa.

Strategiset tavoitteet 2026

- Kirjaston tilaratkaisut.
- Lukutaidon edistäminen, koko kylä lukee.
- Työhyvinvointiin panostaminen.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kirjastokäynnit/as.	11,97	11,5	11,5	11,5	11,5
Lainat/as.	18,39	17	17	17	17
Kirjastoaineistokulut €/as.	9,27	9,6	9,6	9,6	9,6

3.4.5 Kansalaisopisto

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunta ostaa kansalaisopistopalvelut Sulkavan kunnan hallinnoimalta Järvi-Saimaan kansalaisopistolta. Opisto toimii lähipalveluperiaatteella ja toteuttaa Juvalla kansalaisopisto-opetuksen lisäksi koulutusta myyntipalveluna yrityksille, yhteisöille ja yksittäisille kuntalaisille. Opiston koulutustehtävänä on

edistää alueen kaikkien väestö- ja ikäryhmien osaamista, hyvinvointia, osallisuutta ja arjessa selviytymistä.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	16 826	24 100	13 900	14 300	14 700
Myyntituotot	16 759	24 000	13 900	14 300	14 700
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	100	0	0	0
Muut toimintatuotot	67	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-186 787	-199 132	-187 319	-183 313	-185 898
Henkilöstökulut	-18 144	-18 544	-18 731	-20 013	-20 398
Palvelujen ostot	-91 844	-104 073	-93 010	-88 000	-90 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 928	-3 500	-4 000	-4 000	-4 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-74 871	-73 015	-71 578	-71 300	-71 500
TOIMINTAKATE	-169 961	-175 032	-173 419	-169 013	-171 198
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-169 961	-175 032	-173 419	-169 013	-171 198

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-77 051	-76 268	-73 858	-69 000	-69 000
TOIMINTAKATE	-77 051	-76 268	-73 858	-69 000	-69 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	16 826	24 100	13 900	14 300	14 700
TOIMINTAKULUT	-109 737	-122 864	-113 461	-114 313	-116 898
TOIMINTAKATE	-92 910	-98 764	-99 561	-100 013	-102 198

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Palvelu ostetaan Sulkavan kunnan isännöimältä Järvi-Saimaan kansalaisopistolta vuosittain arvioitavilla tuntimäärillä.

Elinikäisen oppimisen ja osallisuuden edistäminen

- Kansalaisopisto tarjoaa matalan kynnyksen koulutusta ja harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille.
- Palvelu tukee kuntalaisten hyvinvointia, aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Strategian mukainen toiminta

- Toiminta tukee Juvan kuntastrategian arvoja: vastuullisuus, yrittäjäyys ja yhdessä tekeminen.
- Kansalaisopisto nähdään osana kunnan vetovoimatekijöitä ja elinvoiman vahvistamista.

Seudullinen yhteistyö

- Opisto toimii kolmen kunnan yhteisenä palveluna, mikä mahdollistaa kustannustehokkaan ja monipuolisen kurssitarjonnan.
- Yhteistyö tuo synergiaetuja ja mahdollistaa laajemman kurssivalikoiman kuin yksittäinen kunta voisi tarjota.

Talouden tasapainottaminen

- Taloussuunnitelmassa korostetaan resurssien tehokasta käyttöä ja mahdollisia säästötoimia.
- Henkilöstöresurssien ja tilojen käyttöä optimoidaan suunnitelmakaudella.

Digitaalisuuden ja saavutettavuuden kehittäminen

- Opiston toiminnassa pyritään lisäämään etäopetuksen ja hybridimallien käyttöä, mikä parantaa saavutettavuutta ja vähentää tilakustannuksia.

- Digitaaliset ratkaisut tukevat myös opiston roolia elinikäisen oppimisen edistäjänä.

Kulttuurin ja taiteen rooli

- Kansalaisopisto toimii kulttuurikasvatuksen ja taideopetuksen kanavana, mikä tukee kunnan kulttuuristrategiaa ja tapahtumatuotantoa.
- Opiston näyttelyt ja tapahtumat ovat osa kunnan kulttuuritarjontaa.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Kunnanhallituksen myöntämää lisämäärärahaa (10 000 €) ei ole varattu tulevalle talousarviovuodelle 2026.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	1	1	1	1	1

Riskit ja riskienhallinta

Väestörakenteen muutokset

Ikääntyvä väestö voi lisätä kysyntää tietyille kursseille (esim. hyvinvointi, kulttuuri), mutta samalla vähentää nuorten osallistumista.

Nuorten ja työikäisten poismuutto voi kaventaa osallistujapohjaa ja vaikeuttaa kurssien järjestämistä.

Monimuotoisuuden puute voi rajoittaa tarjonnan kehittämistä ja uusien ryhmien tavoittamista.

Rahoituksen epävarmuus

Valtionosuuksien ja kuntarahoituksen väheneminen voi johtaa kurssitarjonnan supistumiseen, henkilöstön vähentämiseen ja tilojen käytön rajoittamiseen.

Toiminnan kustannustehokkuuspaineet voivat pakottaa kansalaisopistoa keskittymään vain suosituimpiin kursseihin, jolloin erikoisalajat ja kulttuurisisällöt kärsivät.

Saavutettavuuden haasteet

Pitkät välimatkat ja julkisen liikenteen puute voivat estää osallistumisen erityisesti ikääntyneiltä tai nuorilta ilman omaa kulkuneuvoa.

Digipalveluiden puutteellinen käyttö voi jättää osan väestöstä palveluiden ulkopuolelle, jos etäopetusta ei ole tarjolla tai osaaminen puuttuu.

Osallistujamäärien lasku

Kilpailu muiden koulutuspalveluiden kanssa (esim. verkkokurssit, yksityiset toimijat) voi vähentää kansalaisopiston vetovoimaa.

Tiedon puute kansalaisopiston mahdollisuuksista voi johtaa alikäyttöön.

Opettajaresurssien saatavuus

Päteviä opettajia voi olla vaikea löytää erityisesti harvinaisempiin tai erikoistuneisiin aineisiin.

Opettajien ikääntyminen ja eläköityminen voi aiheuttaa osaamisvajetta.

Digitalisaation haasteet

Etäopetuksen ja hybridimallien kehittäminen vaatii investointeja ja osaamista, joita ei välttämättä ole.

Digitaalinen kuilu voi estää osaa väestöstä osallistumasta, jos teknologia tai osaaminen puuttuu.

Mahdollisia ratkaisuja riskien hallintaan:

Yhteistyöverkostojen vahvistaminen: koulujen, kirjaston, kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kanssa.

Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttäjien tukeminen niiden käytössä.

Osallistujien tarpeiden kartoitus: kyselyt, työpajat, osallistava suunnittelu.

Monimuotoinen kurssitarjonta: eri ikäryhmille, eri elämäntilanteisiin.

Viestintä ja markkinointi: opiston näkyvyyden ja arvon esiin tuominen kunnassa.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Kansalaisopisto tarjoaa yleissivistävää ja kestävästä kehitystä edistävää koulutusta sekä taide- ja taitoaineiden opetusta kehittämällä kurssitarjontaa mahdollisimman laajalle osallistujakunnalle.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Opetustunnit	2 432	2 545	2 500	2 500	2 500
€/opetustunti	69,89	68,77	69,06		

3.4.6 Vapaa-aikatoimi

Vastuhenkilö: Liikuntakoordinaattori, nuoriso- ja hyvinvointikoordinaattori, kirjasto- ja kulttuurikoordinaattori sekä matkailusihteeri oman yksikkönsä osalta.

Toiminnan kuvaus: Harrastamisen ja hyvinvoinnin edistäminen tarkoittaa aktiivista vapaa-ajan toimintaa, jossa kuntalaiset voivat toteuttaa itseään ja olla osana erilaisia yhteisöjä. Kunnan vapaa-aikatoimi edistää edellä olevaa tavoitetta.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikkumiselle tarjoamalla monipuolisia liikuntapaikkoja ja tukemalla terveyttä edistävää liikuntaa. Markkinoidaan monipuolisia liikuntapaikkoja ja mahdollisuutta liikuntapaikkojen sähköisiin tilavarauksiin. Toiminnan tasolla liikunnan järjestämisestä vastaavat pääasiassa kunnan alueella toimivat järjestöt, yhteisöt ja yritykset yhteistyössä kunnan kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, osallisuuden ja itsenäisyyden tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen sekä kasvu- ja elinolojen parantaminen. Nuorisopalveluiden vastuulla on suunnitella ja toteuttaa ennalta ehkäiseviä ja nuoren elämää tukevia kestäviä elämäntapoja, toimintoja pienryhmä- ja nuorisotilatoimintaan sekä nuorten kesätyöllistäminen.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää ja kehittää Pattoin perintötalon ja Partalan museoalueiden toimintaa. Lastenkulttuuri on toiminnan painopisteenä, jota toteutetaan kulttuuri-kasvatussuunnitelman mukaisesti. Kulttuurijärjestöt ja muut alan toimijat ovat keskeisiä palveluiden tuottajia yhteistyössä kunnan kanssa.

Matkailupalveluiden tehtävänä on edistää Juvan matkailutoimintaa ja tunnettuutta kokoaan monipuolisempana matkailukohteena. Matkailupalvelut kehittää matkailun toimintaympäristöä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	264 379	216 608	221 406	235 532	242 863
Myyntituotot	13 210	900	900	1 000	1 000
Maksutuotot	153 454	142 000	153 300	155 000	160 000
Tuet ja avustukset	63 724	41 200	32 700	35 000	35 000
Muut toimintatuotot	33 991	32 508	34 506	44 532	46 863
TOIMINTAKULUT	-1 648 274	-1 530 696	-1 676 193	-1 709 344	-1 741 506
Henkilöstökulut	-421 233	-371 957	-415 183	-423 250	-431 424
Palvelujen ostot	-903 831	-851 959	-916 233	-934 557	-952 066
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-242 213	-232 812	-260 045	-265 916	-271 884
Avustukset	-47 343	-51 562	-59 062	-60 000	-60 000
Muut toimintakulut	-33 653	-22 406	-25 670	-25 621	-26 132
TOIMINTAKATE	-1 383 895	-1 314 088	-1 454 787	-1 473 812	-1 498 643
Poistot ja arvonalentumiset	-380 873	-383 413	-386 980	-392 979	-392 979
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 764 768	-1 697 501	-1 841 767	-1 866 791	-1 891 622

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	24 182	14 710	16 208	16 532	16 863
TOIMINTAKULUT	-90 548	-80 290	-86 752	-88 594	-89 833
TOIMINTAKATE	-66 366	-65 580	-70 544	-72 062	-72 970

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	240 197	201 898	205 198	219 000	226 000
TOIMINTAKULUT	-1 557 726	-1 450 406	-1 589 441	-1 620 750	-1 651 673
TOIMINTAKATE	-1 317 529	-1 248 508	-1 384 243	-1 401 750	-1 425 673

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

Strateginen rooli hyvinvoinnin edistäjänä

- Vapaa-aikapalvelut tukevat kunnan strategiaa "Meidän Juva – onnellisten yhteisö"
- Palvelut nähdään osana kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elinvoiman kehittämistä.

Toimialojen yhdistävä hyvinvointityö

- Vapaa-aikapalvelut ovat mukana kunnan hyvinvointityöryhmässä, joka koordinoi laaja-alaisesti kuntalaisten hyvinvointia parantavia toimenpiteitä eri toimielimissä.
- Palvelut linkittyvät myös Eloisan kumppanuusstrategiaan, joka edistää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Tilojen ja resurssien tehokas käyttö

- Taloussuunnitelmassa korostetaan tilojen yhteiskäyttöä ja mahdollisia säästöjä tilavuokrissa.
- Vapaa-aikapalveluiden tilojen käyttöä tarkastellaan osana kunnan kiinteistöstrategiaa.

Elinvoimaohjelman tukeminen

- Vapaa-aikapalvelut tukevat kunnan elinvoimaohjelmaa, jonka tavoitteena on tehdä Juvasta houkutteleva ja kiinnostava paikka asua, elää ja harrastaa.
- Palvelut tukevat myös maahanmuuttajien kotoutumista ja yhteisöllisyyttä.

Talouden tasapainottaminen

- Talousarviossa on huomioitu säästötoimet, kuten henkilöstökustannusten hallinta ja mahdolliset lomarahojen vaihtamiset vapaisiin.
- Vapaa-aikapalveluiden toimintoja tarkastellaan osana koko kunnan talouden tasapainottamistyötä.

Investointien ja hankkeiden suunnittelu

- Suunnitelmakaudella varaudutaan mahdollisiin investointeihin, jotka tukevat liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden kehittämistä.
- Hankkeita pyritään toteuttamaan ulkopuolisella rahoituksella, kuten JTF-rahalla tai kumppanuuksien kautta.

Olenaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Nuorten työllistäminen on siirtynyt kokonaisuudessaan vapaa-aikapalveluiden alaisuuteen sekä budjetoinnin että koordinoinnin osalta.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5

Riskit ja riskienhallinta**Yleiset riskit kaikille vapaa-aikapalveluille**

Väestön väheneminen ja ikääntyminen

Vähentää palveluiden käyttäjämäärää, erityisesti nuoriso- ja liikuntapalveluissa.

Lisää painetta hyvinvointipalveluihin, mutta voi samalla heikentää kulttuuri- ja matkailupalveluiden kysyntää.

Rahoituksen niukkuus

Kuntatalouden kiristyessä vapaa-aikapalvelut voivat olla leikkausten kohteena.

Investointien lykkääminen voi johtaa tilojen ja välineistön vanhenemiseen.

Saavutettavuuden haasteet

Pitkät välimatkat ja heikko julkinen liikenne voivat estää osallistumisen erityisesti nuorilta ja ikääntyneiltä.

Digipalveluiden puute tai heikko käyttö voi jättää osan väestöstä palveluiden ulkopuolelle.

Liikuntapalvelut

Käyttäjämäärien lasku: erityisesti nuorten ja työikäisten poismuuton myötä.

Tilojen kunnossapito: liikuntapaikat vaativat investointeja.

Yhteistyön puute urheiluseurojen ja koulujen kanssa voi heikentää palveluiden vaikuttavuutta.

Nuorisopalvelut

Nuorten määrän väheneminen voi johtaa palveluiden supistamiseen.

Nuorten syrjäytymisriski kasvaa, jos palvelut eivät tavoita heitä.

Digitaalisen nuorisotyön puute voi jättää osan nuorista ulkopuolelle.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritapahtumien vähentyminen rahoituksen tai yleisön puutteen vuoksi.

Yhteisöllisyyden heikkeneminen, jos kulttuuripalvelut eivät tue paikallista identiteettiä.

Tilojen käyttöasteen lasku, jos kulttuuritarjontaa ei vastaa kysyntää.

Matkailupalvelut

Matkailun kausiluonteisuus voi vaikeuttaa jatkuvaa palvelutarjontaa.

Markkinoinnin ja näkyvyyden puute voi estää potentiaalisten kävijöiden tavoittamisen.

Yhteistyön puute alueen yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa voi heikentää kokonaiskokemusta.

Hyvinvointipalvelut (esim. liikunta + kulttuuri + yhteisöllisyys)

Palveluiden hajanaisuus: jos eri sektorit eivät tee yhteistyötä, kokonaisvaltainen hyvinvointi jää vajaaksi.

Mahdollisia toimenpiteitä riskien hallintaan

Yhteistyöverkostojen vahvistaminen: seurat, järjestöt, koulut, yritykset.

Monikäyttöiset tilat ja tapahtumat: yhdistävät eri palvelusektorit.

Osallistava suunnittelu: kuntalaisten tarpeiden ja toiveiden kartoitus.

Digipalveluiden kehittäminen: saavutettavuuden ja näkyvyyden parantamiseksi.

Vaikuttavuuden seuranta ja viestintä: päätöksenteon tueksi.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen kunta- ja työntekijätasolla.
2. Liikunta- ja urheiluseurojen toiminnan suunnitelmallinen kehittäminen.
3. Tuetaan lasten ja nuorten osallisuutta sekä hyvinvointia.
4. Kulttuuriympäristöjen ja matkailun kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärä	49 532	45 000	45 000	45 000	45 000
Liikuntahallin vakiovuorojen kävijämäärä	11 800	10 000	12 000	12 000	12 000
Kaarihallin vakiovuorojen kävijämäärä	4 800	6 000	6 000	6 000	6 000
Nuorisotilatoiminnan kävijämäärä	2 885	2 500	2 000	2 000	2 000
Elokuvatoiminnan kävijämäärä	1 026	0	0	0	0
Pattoin kävijämäärä	532	600	650	650	650
Partalan museoalueen kävijämäärä	1 156	800	1 200	1 500	1 500

3.5 TEKNISET PALVELUT

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Teknisen lautakunnan tehtävänä on järjestää ja tuottaa Juvan kunnan tarvitsemat tekniset palvelut Juvan kunnan voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä asiakaslähtöisesti. Lisäksi teknisten palvelujen laisuudessa toimii ympäristölautakunta, joka toimii rakennus- ja ympäristövalvontaviranomaisena sekä huolehtii kunnalle kuuluvista yksityistieasioista. Tekninen johtaja toimii kaavoituspalvelujen virkatehtäviensä ohella teknisen toimen toimialajohtajana sekä teknisen lautakunnan esittelijänä.

Ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	2 996 562	2 786 390	2 690 747	1 683 000	1 686 500
TOIMINTAKULUT	-3 228 660	-3 092 375	-3 089 738	-2 581 234	-2 584 295
TOIMINTAKATE	-232 099	-305 985	-398 991	-898 234	-897 795
Poistot ja arvonalentumiset	-1 224 724	-1 211 255	-1 246 121	-813 062	-774 764
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 432 174	-1 517 240	-1 645 112	-1 711 296	-1 672 559

Henkilöstöresurssit

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö teknisen toimen hallinnossa	1	1	1	1	1

Strategiset tavoitteet 2026

1. Vastata hallintosääntöön merkittyjen lakisääteisten tehtävien hoidosta sekä huolehtia kunnan teknisten toimintojen tarkoituksenmukaisesta ja tuloksellisesta hoitamisesta.
2. Valvoa sopimusten toteutumista / valvoa toimintoja yhtiön osalta.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Teknisen lautakunnan kokoukset	6	6	6	6	6

3.5.1 Joukkoliikenne

Vastuhenkilö: Kuljetussihteeri ja tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnan henkilökuljetusten kilpailutus, kehittäminen ja organisointi. Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen ja koordinointi kunnan näkökulmasta. Yhteistyön rakentaminen Traficomien kanssa.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	5 392	10 000	10 000	10 000	10 000
Myyntituotot	4 775	10 000	10 000	10 000	10 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	617	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-243 433	-235 766	-206 697	-200 000	-200 000
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-243 433	-235 766	-206 697	-200 000	-200 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-238 041	-225 766	-196 697	-190 000	-190 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-238 041	-225 766	-196 697	-190 000	-190 000

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-38 677	-29 266	-28 697	-30 000	-30 000
TOIMINTAKATE	-38 677	-29 266	-28 697	-30 000	-30 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	5 392	10 000	10 000	10 000	10 000
TOIMINTAKULUT	-204 756	-206 500	-178 000	-170 000	-170 000
TOIMINTAKATE	-199 364	-196 500	-168 000	-160 000	-160 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Yhteistyö Traficommin kanssa mahdollistaa joukkoliikenteen todellisena vaihtoehtona työ- ja opiskelumatkoissa. Keinoina esim. lipputuotteet ja yhteisostot.
- Kunnan joukkoliikennevuorojen suunnittelussa reittimuutoksia tehtäessä huomioidaan yhteisvaikutus esim. koulu- ja asiointiliikenteen kuljetuksiin.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Ei olennaisia muutoksia edelliseen talousarviovuoteen.

Riskit ja riskienhallinta

Taloudelliset riskit voivat vaikuttaa kunnan kykyyn ylläpitää ja kehittää joukkoliikennepalveluita. Mahdolliset valtion tukien leikkaukset tai ennakoidut kasvut, kuten polttoaineen hinnannousu, voivat heikentää budjetin riittävyyttä. Toiseksi matkustajamäärien ennakoidut vaihtelut voivat vaikuttaa lipputulosten kertymiseen. Talouden laskusuhdanteet tai muuttuvat työskentelytavat, kuten etätönnäyttyminen, saattavat vähentää päivittäisten matkustajien määrää. Teknologiset riskit, kuten lipunmyyntijärjestelmien tai aikatauluohjelmistojen häiriöt, voivat aiheuttaa haittaa palvelun sujuvuudelle.

Strategiset tavoitteet 2026

- Työmatka ja opiskeluliikenteen turvaaminen riittävällä tasolla.
- Koulukuljetusten ja muun liikenteen tukeminen kunnan omien joukkoliikennevuorojen avulla.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Myydyt työmatkaliput	108	200	180	180	180
Ostetut linja-autovuorot (omat)	4	4	4	4	4
Tuetut linja-autovuorot	0	15	15	15	15

3.5.2 Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Kaavoitus, maan hankinta, maan hallinnointi, maan myynti, viranomaislausuntojen antaminen, viranomaisvalmistelu ja viranhaltijapäätösten tekeminen. Lisäksi tekninen johtaja toimii yhteistyössä Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n kanssa ja vastaa sopimusvalmisteluista sekä tilausten valvonnasta yhdyskuntasuunnittelua koskeissa asioissa.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	8 284	2 195	1 995	2 000	2 000
Myyntituotot	7 788	600	400	0	0
Maksutuotot	0	200	200	0	0
Tuet ja avustukset	455	395	395	0	0
Muut toimintatuotot	41	1 000	1 000	2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-125 850	-97 374	-75 525	-76 000	-76 000
Henkilöstökulut	-34 226	-18 107	-18 168	-17 000	-17 000
Palvelujen ostot	-84 077	-70 638	-48 729	-46 000	-46 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-165	-200	-200	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-7 382	-8 430	-8 429	-13 000	-13 000
TOIMINTAKATE	-117 566	-95 179	-73 530	-74 000	-74 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-117 566	-95 179	-73 530	-74 000	-74 000

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-14 308	-14 509	-11 599	-13 000	-13 000
TOIMINTAKATE	-14 308	-14 509	-11 599	-13 000	-13 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	8 284	2 195	1 995	2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-111 542	-82 866	-63 927	-63 000	-63 000
TOIMINTAKATE	-103 258	-80 671	-61 932	-61 000	-61 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Myllylahden asemakaavoitus on viety aiemmin luonnosvaiheeseen. Kaavoituksen edistäminen vuoden 2026 aikana.
- Keskustan asemakaava-alueen muutosten tekeminen tulevaa maankäyttöä silmällä pitäen. Lisäksi huomioidaan yritysten tarpeita sekä päivitetään kaavamerkintöjä nykytilaa vastaavaksi.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Kunnan ja JSP:n välistä vuosisopimussummaa on pienennetty 10 000 euroa. Lisäksi vuosisopimuksen hintaan kuuluvat tarvittavat selvityksen asemakaavamuutosprosessien osalta.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö			0,4	0,4	0,4

Riskit ja riskienhallinta

Kaavoitusprosessin viivästykset voivat johtua sekä lainsäädännöllisistä muutoksista että paikallisista valituksista. Ennakoiva yhteistyö eri viranomaisten ja sidosryhmien kanssa on tässä ratkaisevan tärkeää. Teknologiset muutokset ja digitalisaation tuomat vaatimukset voivat asettaa paineita investoida uuteen osaamiseen ja järjestelmiin. Näiden riskien hallinta edellyttää jatkuvaa henkilöstön koulutusta ja ajantasaista teknologista infrastruktuuria.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Myllylahden asemakaavoitus on ollut keskeytyksessä joitain vuosia. Asemakaavoitusta edistetään, jotta alueiden käyttöä saadaan selkeämmäksi.
2. Keskustan alueella tehdään pieniä muutoksia tulevaa maankäyttöä ajatellen.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Vuoden aikana luovutetut ja varatut tontit kunnan rakennuspaikoilta / kpl	3	5	3	3	10
Asemakaavoitetut vapaat rakennuskelpoiset AO-tontit / kpl	112	110	105	102	95
Myönnetty rakennus- ja toimenpideluvat sekä + toimenpideilmoitukset / kpl	126	150	0	0	0
Myönnetty rakentamisluvat/kpl			70	70	70

3.5.3 Kuntatekniikka

Vastuuhenkilö: Liikenneväylien osalta palveluntuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä infrapäällikkö ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja.

Puistojen ja yleisten alueiden osalta palveluntuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä kuntatekniikan päällikkö sekä puistotyönjohtaja ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja.

Jätehuollon osalta tekninen johtaja.

Toiminnan kuvaus: Palvelualue sisältää liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä jätehuollon. Järvi-Saimaan Palvelut Oy vastaa liikenneväylien hoidosta kilpailuttamalla sopimukset sekä hoitaa puistot ja yleiset alueet omana työnään. Jätehuollosta vastaa Keski-Savon Jätehuolto llky, jonka vastuulla on laatia ja kilpailuttaa jätteenkuljetuksessa tarvittavat sopimukset. Teknisen toimen vastuulla on valvoa näiden toimintojen toteutumista.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	14 662	4 600	2 600	2 500	2 500
Myyntituotot	5 421	450	450	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	5 000	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	4 241	4 150	2 150	2 500	2 500
TOIMINTAKULUT	-480 625	-495 766	-519 166	-532 000	-532 000
Henkilöstökulut	-91	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-408 996	-432 816	-446 516	-435 000	-435 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 866	-60 150	-70 850	-72 000	-72 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-7 672	-2 800	-1 800	-25 000	-25 000
TOIMINTAKATE	-465 963	-491 166	-516 566	-529 500	-529 500
Poistot ja arvonalentumiset	-253 334	-274 866	-290 075	-310 167	-332 043
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-719 297	-766 032	-806 641	-839 667	-861 543

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-27 154	-25 279	-24 968	-25 000	-25 000
TOIMINTAKATE	-27 154	-25 279	-24 968	-25 000	-25 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	14 662	4 600	2 600	2 500	2 500
TOIMINTAKULUT	-453 472	-470 487	-494 198	-507 000	-507 000
TOIMINTAKATE	-438 810	-465 887	-491 598	-504 500	-504 500

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

1. Uuden liikenneturvallisuuksuunnitelman hyväksyminen.
2. Kuhalammentien saneerauksen aloittaminen.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Ei olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Talvikunnossapidossa alkaa uusi sopimuskausi, joten ennen toimintatapojen vakiintumista voi tulla runsaastikin palautetta työn laadusta.

Riskit ja riskienhallinta

Sääolosuhteiden aiheuttamat yllätykset, erityisesti runsasluminen talvi, voi nostaa kustannuksia. Sidosryhmien viestinnän puutteet ja yhteensopimattomat tavoitteet voivat johtaa väärinkäsityksiin ja siten aikataulujen ja budjettien pettämiseen. Näiden riskien hallinta vaatii huolellista suunnittelua ja joustavaa budjetointia.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Uutta liikenneturvallisuuksuunnitelmaa koskevat kyselyt ja konsulttityö on tehty vuonna 2025. Kuntakohtaisen suunnitelman hyväksyminen keskeisten toimenpiteiden toteuttamiseksi.
2. Kuhalammentien saneeraus vesihuollon saneerauksen yhteydessä. Lisäksi päällystetään eri kohteita määrärahojen puitteissa.

3.5.4 Kiinteistöpalvelut

Vastuhenkilö: Palvelun tuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä kiinteistöinsinööri ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Tekniselle johtajalle kuuluu isännöintivastuu niistä kiinteistöistä, joita ei ole annettu jonkun toisen vastuulle. Asuntojen osalta hallinnollisesta isännöinnistä vastaa Kiinteistö Oy Lammantaustan isännöitsijä.

Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n tehtävänä on pitää kiinteistöt asiallisessa käyttökunnossa määrärahojen sallimissa puitteissa. Ylläpito perustuu erilliseen sopimukseen, jossa jokaiselle kiinteistölle on varattu oma budjettinsa. Yhtiö tuottaa palveluja kaikkiin kunnan omistamiin kiinteistöihin. Ylimääräisistä, mutta välttämättömistä, kiinteistöjen korjaustoista sovitaan erikseen. Lisäksi JSP Oy toteuttaa kiinteistöjen muutostöitä erillisestä tilauksesta.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	2 149 216	2 095 554	1 994 739	990 000	990 000
Myyntituotot	28 052	21 000	7 500	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	2 121 164	2 074 554	1 987 239	990 000	990 000
TOIMINTAKULUT	-1 736 543	-1 595 589	-1 598 762	-1 084 434	-1 083 995
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-895 460	-756 294	-758 667	-662 434	-661 995
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-782 957	-810 375	-821 975	-400 000	-400 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-58 126	-28 920	-18 120	-22 000	-22 000
TOIMINTAKATE	412 673	499 965	395 977	-94 434	-93 995
Poistot ja arvonalentumiset	-970 441	-935 440	-955 097	-501 946	-441 772
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-533 119	-435 475	-559 120	-596 380	-535 767

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	205 021	191 191	199 197	190 000	190 000
TOIMINTAKULUT	-138 297	-125 142	-143 289	-62 434	-61 995
TOIMINTAKATE	66 724	66 049	55 908	127 566	128 005

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	1 944 196	1 904 363	1 795 542	800 000	800 000
TOIMINTAKULUT	-1 598 247	-1 470 447	-1 455 473	-1 022 000	-1 022 000
TOIMINTAKATE	345 949	433 916	340 069	-222 000	-222 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Kiinteistöjen ylläpitokulut nousevat vuosittain. Kunta voi pyrkiä omalla toiminnallaan hillitsemään kulu-
jen nousua. Ensisijaisesti tutkitaan kiinteistöt, joiden ylläpitokulut ovat suurimmat.
- Tulevina vuosina kunnan kiinteistökantaan kohdistuu purkupainetta. Ennen purkamista rakennuksista on
selvitettävä haitta-aineet. Purettavia kohteita ovat mm. Kukkokoulu ja Virastolinna-kiinteistön virastotalo.

Olennot poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Ei olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Riskit ja riskienhallinta

Lämmitysenergian hinnan nousu aiheuttaa taloudellisen riskin toiminnassa. Lisäksi kiinteistökanta on vanhaa,
ja tästä voi aiheutua odottamattomia korjauskustannuksia. Vuokrasopimusten kesto ja tilojen tyhjentäminen
yllättäen ylläpitokulujen jäädessä kunnalle aiheuttaa merkittävän taloudellisen riskin. Riskejä hallitaan kiin-
teistökiertoilla ja energiatehokkuustoimenpiteillä.

Strategiset tavoitteet 2026

- Energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttaminen ylläpitokulujen hillitsemiseksi.
- Tarvittavien selvitysten ja kartoitusten laatiminen purkukohteiden osalta.

3.5.5 Maa- ja metsätilat

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Säilyttää kunnan metsämaan arvo ja hoitaa metsäalueita siten, että ne voidaan luokitella jatkossakin ympäristösertifikaatilla. Kunnan metsäteiden parantamiseen ei ole tarvetta enää panostaa jatkossa aiempien vuosien tavoin. Metsänhoitosuunnitelma pidetään jatkuvasti ajan tasalla.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	564 286	438 000	446 000	448 000	448 000
Myyntituotot	485 752	378 000	378 000	380 000	380 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	78 534	60 000	68 000	68 000	68 000
TOIMINTAKULUT	-74 780	-69 081	-71 839	-72 000	-72 000
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-63 690	-56 391	-59 149	-60 000	-60 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-11 089	-12 690	-12 690	-12 000	-12 000
TOIMINTAKATE	489 507	368 919	374 161	376 000	376 000
Poistot ja arvonalentumiset	-949	-949	-949	-949	-949
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	488 557	367 970	373 212	375 051	375 051

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 557	-3 625	-3 383	-12 000	-12 000
TOIMINTAKATE	-3 557	-3 625	-3 383	-12 000	-12 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	564 286	438 000	446 000	448 000	448 000
TOIMINTAKULUT	-71 223	-65 456	-68 456	-60 000	-60 000
TOIMINTAKATE	493 063	372 544	377 544	388 000	388 000

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Kunnalla on käytössään metsätaloussuunnitelma, jota noudattamalla taataan metsän vuosittainen tuotto. Vuosittain tehdään harvennuksia ja päätehakkuita ja tuoton maksimoimiseksi hakkuutyypin tarjouspyynnöt kannattaa erottaa toisistaan. Lähivuosina on varauduttava suunnitelman päivittämiseen.
- Kunta on käynyt keskustelua ELY-keskuksen kanssa Karihiekan luonnosuojelun toteuttamiseksi. Kiinteistöllä on merkittäviä luonto- sekä maisema-arvoja, joten suojelu perinteisen metsätalouden sijaan on parempi vaihtoehto.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Ei olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Riskit ja riskienhallinta

Metsä- ja maatiloihin liittyviä riskejä hallitaan vakuutusten avulla. Metsätilojen osalta merkittävimmät riskit ovat myrsky- ja hyönteistuhot. Lisäksi taloudellista riskiä aiheuttavat puunhinnan vaihtelut. Kunnan puukaudet tehdään yleensä ennen kesää.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Kunnan metsätaloussuunnitelman noudattaminen hoitotoimenpiteissä ja hakkuissa.
2. Karihiekan luonnonsuojelualueen toteutuksen edistäminen.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Hakkuumäärät / m3	6 609	5 500	5 500	5 000	5 000

3.5.6 Palo- ja pelastustoimi

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Palo- ja pelastustoimi siirtyi Etelä-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Kunta vastaa omalta osaltaan väestönsuojelusta.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-5 066	-1 372	-1 364	-1 500	-1 500
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-5 066	-1 372	-1 364	-1 500	-1 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-5 066	-1 372	-1 364	-1 500	-1 500
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-5 066	-1 372	-1 364	-1 500	-1 500

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-212	-72	-64	0	0
TOIMINTAKATE	-212	-72	-64	0	0

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-4 854	-1 300	-1 300	-1 500	-1 500
TOIMINTAKATE	-4 854	-1 300	-1 300	-1 500	-1 500

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut**Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden**

Ei olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Riskit ja riskienhallinta

-

Strategiset tavoitteet 2026

-

3.5.7 Ympäristölautakunta

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Palvelualue toimii teknisen toimen alaisuudessa ja vastaa palvelualueen viranomaispalvelujen tuottamisesta. Palvelualueeseen kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristönvalvonta ja yksityistieasiat.

Ympäristölautakuntaan kuuluu viisi varsinaista jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtaiset varajäsenet. Ympäristölautakunnan esittelijänä toimii rakennustarkastaja rakennusvalvonta-asioissa ja ympäristösihteeri ympäristöasioissa. Tieasioissa esittelijänä toimii lupa- ja valvontasihteeri. Palvelualueen toiminta-ajatuksena on edistää hyvää rakentamistapaa ja valvoa rakennustoimintaa määräysten ja asetusten mukaisesti. Palvelualueen tehtävänä on valvoa ja seurata ympäristön tilaa, ottaen huomioon kestävä kehitys sekä yksityistieiden osalta seurata ja edistää liikenneturvallisuutta sekä tehokasta tiealueiden kunnossapitoa. Lupa- ja valvonta-asioissa tulee ottaa huomioon tasapuolinen kohtelu.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	127 940	100 971	93 557	90 000	90 000
Myyntituotot	165	13 121	15 707	15 000	15 000
Maksutuotot	102 927	87 500	77 500	75 000	75 000
Tuet ja avustukset	228	350	350	0	0
Muut toimintatuotot	24 620	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-435 582	-462 357	-474 527	-474 800	-474 800
Henkilöstökulut	-164 364	-181 520	-189 693	-185 000	-185 000
Palvelujen ostot	-98 901	-103 726	-107 388	-115 000	-115 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-987	-860	-860	-800	-800
Avustukset	-162 880	-168 000	-168 000	-165 000	-165 000
Muut toimintakulut	-8 450	-8 252	-8 587	-9 000	-9 000
TOIMINTAKATE	-307 642	-361 386	-380 971	-384 800	-384 800
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-307 642	-361 386	-380 971	-384 800	-384 800

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	19 017	13 121	15 707	15 000	15 000
TOIMINTAKULUT	-51 774	-50 991	-48 288	-49 000	-49 000
TOIMINTAKATE	-32 757	-37 870	-32 581	-34 000	-34 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	108 924	87 850	77 850	75 000	75 000
TOIMINTAKULUT	-383 808	-411 367	-426 240	-425 800	-425 800
TOIMINTAKATE	-274 885	-323 517	-348 390	-350 800	-350 800

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Kartoitetaan kuntaan ja kuntalaisiin kohdistuvat ilmastonmuutoksen riskit.
- Asiakkaiden ohjaaminen sähköiseen asiointiin.
- Tietarkastusten tekeminen kaikissa kunnossapitoluokissa, 3 kpl/kunnossapitoluokka.
- Asiakkaiden opastaminen ja neuvonta rakentamisessa.

Olennot poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Käsittävät rakentamiseen liittyvät luvat ovat ainoastaan rakentamislupia. Vuoden 2025 alussa käsittelyssä oli vielä vanhan lainsäädännön mukaisia lupia. Neuvonta ja opastaminen sekä toimenpiteiden rakentamisluvan tarpeen arviointi on lisääntynyt.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Henkilöstö	3	3	3	3	3

Riskit ja riskienhallinta

Ympäristölautakunnan alaisessa toiminnassa on oltava ajantasainen tieto vallitsevasta lainsäädännöstä ja määräyksistä oikeiden ohjeiden antamiseksi. Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen on avainasemassa riskin minimoimiseksi. Toimialaan liittyvät lupa-asiat voivat olla monisyisiä ja aiheuttaa näkemyseroja esimerkiksi naapurusten kesken. Viranomaisen on toimittava lakien ja asetusten mukaan sekä pystyttävä perustelemaan kantansa, jotta eri luvitukset etenevät jouhevasti eivätkä jää junnaamaan paikoilleen päätöksentekoprosessiin.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Ilmastonmuutoksen riskien kartoittamiseksi on tehty valtuustoaloite. Kartoituksen tekeminen hankitaan ostopalveluna.
Kaikissa asioissa (maa-ainesluvut, rakentamisluvat, yksityistieavustukset) on käytössä sähköinen asiointi. Paperisia hakemuksia ei enää käsitellä.
2. Vuosittainen avustusten määrä on merkittävä ja niiden käyttöä valvotaan, jotta annettu avustus päättyy sille myönnettyyn käyttötarkoitukseen.
3. Lakimuutoksen myötä neuvonnan tarve on lisääntynyt rakentamisluvan tarpeen arvioinnissa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Ympäristölautakunnan kokoukset/kpl	4	4	4	4	4
Voimassa olevat maa-ainesluvut/kpl	33	35	35	35	35
Rakennus- ja toimenpideluvat/kpl	102	0	0	0	0
Toimenpideilmoitukset/kpl	24	0	0	0	0
Viralliset katselmukset, joista pöytäkirja/kpl	133	200	180	180	180
Rakentamisluvat/kpl	0	150	100	100	100
Kunnossapitoavustettavat yksityistiet/km	484	470	470	470	470

3.6 VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vastuuhenkilö: Palvelun tuottajana Järvi-Saimaan palvelut Oy:ssä vesihuoltopäällikkö ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus: Laitos toimittaa riittävästi hyvälaatuista talousvettä kotitalouksien ja yritystoiminnan tarpeisiin. Lisäksi toiminta-ajatukseen kuuluu puhdistaa viemäriverdet voimassa olevan lainsäädännön, asetusten ja normien mukaisesti.

Käyttötalous (ulkoinen ja sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	1 056 578	1 109 184	1 317 068	1 380 000	1 422 000
MYYNTITUOTOT	1 056 578	1 109 184	1 317 068	1 380 000	1 422 000
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0	0
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0	35 000	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	0	0	0	0	0
PALVELUJEN OSTOT	-552 547	-548 382	-522 031	-480 000	-480 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-181 325	-163 000	-154 000	-150 000	-150 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-236 714	-224 978	-411 286	-604 531	-601 766
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-67 399	-5 800	-5 800	-6 000	-6 000
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	18 594	167 024	258 951	139 469	184 234
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-83 499	5 590	-44 806	-139 259	-71 503

Sisäinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	101 174	81 151	84 881	22 000	23 000
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	101 174	81 151	84 881	22 000	23 000

Ulkoinen	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
LIKEVAIHTO	955 404	1 028 033	1 232 187	1 358 000	1 399 000
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-82 580	85 873	174 070	117 469	161 234

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelmavuosien perustelut

- Salajärven vesilinjän saneeraus suunnitelman mukaan.
- Itäsuon jätevedenpuhdistamon käyttöönotto suunitellusti ja ympäristöluvan mukaisten raja-arvojen alittaminen.

Olennaiset poikkeamat edelliseen vuoteen nähden

Vesi- ja viemärilaitoksen olennaisin muutos on uuden jätevedenpuhdistamon käyttöönotto. Tavoitteena on laitoksen häiriötön käyttö sekä laitoksen toiminta uuden ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

Riskit ja riskienhallinta

Uuden jätevedenpuhdistamon käyttöönoton odotetaan sujuvan ilman yllätyksiä. Kokonaan uusi prosessi voi asettaa omat haasteensa alkuvaiheessa. Vanha laitos on käytettävissä, mikäli ongelmia ilmenee. Henkilöstön kouluttaminen palveluntuottajan taholta auttaa selättämään mahdolliset haasteet.

Strategiset tavoitteet 2026

1. Puhtaan veden toimitusvarmuuden parantamiseksi vanha puhdasvesilinja on saneerattava.
2. Itäsuon jätevedenpuhdistamo valmistuu vuoden alussa. Laitoksen koekäyttö jatkuu keväällä ja sen on pysyttävä ympäristöluvassa määritellyissä raja-arvoissa.

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Laskutettu puhdas vesi /m ³	226 165	250 000	250 000	250 000	250 000
Pumpattu puhdas vesi / m ³	246 204	280 000	270 000	270 000	270 000
Vuotovesien osuus %	8,1	10,7	7,4	7,4	7,4
Laskutettu jätevesi / m ³	178 536	210 000	210 000	210 000	210 000
Käsitelty jätevesi / m ³	309 853	280 000	280 000	280 000	280 000
Vuotovedet %	42,4	25	25	25	25

4. TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma 1 000 e (ulkoinen/sisäinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	5 980	5 469	5 564	4 433	4 441
Myyntituotot	2 385	2 238	2 453	2 450	2 484
Maksutuotot	428	393	396	389	388
Tuet ja avustukset	461	282	209	170	140
Muut toimintatuotot	2 706	2 556	2 505	1 424	1 430
TOIMINTAKULUT	- 20 568	- 20 623	- 21 072	- 20 744	- 21 134
Henkilöstökulut	- 8 407	- 8 209	- 8 572	- 8 775	- 9 014
Palvelujen ostot	- 8 008	- 8 427	- 8 634	- 8 533	- 8 664
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 775	- 1 765	- 1 766	- 1 357	- 1 371
Avustukset	- 581	- 785	- 773	- 744	- 749
Muut toimintakulut	- 1 796	- 1 437	- 1 327	- 1 336	- 1 337
TOIMINTAKATE	- 14 588	- 15 155	- 15 508	- 16 311	- 16 693
VEROTULOT	12 005	12 667	13 458	13 535	13 919
VALTIONOSUUEDET	4 028	4 045	3 975	3 900	3 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	971	590	249	358	394
Korkotuotot	29				
Muut rahoitustuotot	1 568	1 085	948	925	925
Korkokulut	- 537	- 410	- 614	- 482	- 446
Muut rahoituskulut	- 90	- 85	- 85	- 85	- 85
VUOSIKATE	2 416	2 147	2 174	1 482	1 520
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 262	- 1 883	- 2 102	- 1 869	- 1 828
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 262	- 1 883	- 2 102	- 1 869	- 1 828
Arvonalentumiset					
TILIKAUDEN TULOS	153	263	71	- 386	- 307
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	25				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	178	263	71	- 386	- 307

Tuloslaskelma 1 000 e (ulkoinen)	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINTATUOTOT	4 930	4 488	4 495	3 462	3 466
Myyntituotot	1 828	1 720	1 871	1 978	2 010
Maksutuotot	428	393	396	389	388
Tuet ja avustukset	461	282	209	170	140
Muut toimintatuotot	2 214	2 093	2 019	926	928
TOIMINTAKULUT	- 19 518	- 19 642	- 20 003	- 19 773	- 20 159
Henkilöstökulut	- 8 407	- 8 209	- 8 572	- 8 775	- 9 014
Palvelujen ostot	- 7 228	- 7 691	- 7 821	- 7 827	- 7 955
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 728	- 1 726	- 1 725	- 1 335	- 1 348
Avustukset	- 581	- 785	- 773	- 744	- 749
Muut toimintakulut	- 1 574	- 1 231	- 1 112	- 1 093	- 1 093
TOIMINTAKATE	- 14 588	- 15 155	- 15 508	- 16 311	- 16 693
VEROTULOT	12 005	12 667	13 458	13 535	13 919
VALTIONOSUUEDET	4 028	4 045	3 975	3 900	3 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	971	590	249	358	394
Korkotuotot	29				
Muut rahoitustuotot	1 568	1 085	862	840	840
Korkokulut	- 537	- 410	- 614	- 482	- 446
Muut rahoituskulut	- 90	- 85			
VUOSIKATE	2 416	2 147	2 174	1 482	1 520
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 262	- 1 883	- 2 102	- 1 869	- 1 828
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 262	- 1 883	- 2 102	- 1 869	- 1 828
Arvonalentumiset					
TILIKAUDEN TULOS	153	263	71	- 386	- 307
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	25				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	178	263	71	- 386	- 307

5. INVESTOINNIT

HALLINTOPALVELUT	2026	2027	2028
MAAKAUPAT			
Kunta hankkii pitkäjänteisesti ja ennakoivasti maata investointitarpeisiin.	-80 000	-80 000	-80 000
Tuloissa mukana tonttikauppojen mahdollisia tuloja.	100 000	100 000	100 000
Vuoden 2026 menot 80 000, tulot 100 000, netto 20 000.			
Varaukset vuosille 2027 ja 2028.			
VARAUDUTAAN OSAKEPÄÄOMAN KOROTUKSIIN			
menot 100 000, tulot 0, netto -100 000, varaudutaan vuosille 2027 ja 2028.	-100 000	-100 000	-100 000
<u>HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ (netto)</u>	-80 000	-80 000	-80 000
SIVISTYSLAUTAKUNTA	2026	2027	2028
SEIKKAILLEN SAIMAALLE			
Investoinneissa kehitetään Juvan matkailuliiketoiminnan toimintaympäristöä ja siihen liittyviä infrastruktuuripalveluita.	-540 550		
Kehittäminen tapahtuu luonto- ja aktiviteettimatkailun, esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmasta.	378 385		
Investointi on alkanut vuonna 2024 ja siihen on saatu JTF-rahoitusta.			
menot 540 550, tulot 378 385, netto -162 165			
KARJALAISTEN MUSEON KUNNOSTAMINEN			
Karjalaisten museon maalaaminen ulkoa ja ikkunoiden kunnostaminen.	-30 000		
menot 30 000, tulot 0, netto -30 000			
UIMARANNAN KUNNOSTAMINEN			
Jukajärven uimarannan rakenteita on kunnostettava niin vedessä kuin maallakin.	-25 000		
Uimarannan pukukopit, wc:t ja muut rakenteet kaipaavat kunnostusta.			
Samalla kiinnitetään myös huomioita uimarannan saavutettavuuteen.			
menot 25 000, tulot 0, netto -25 000			
SAMPOLAN VALAISTUKSEN SANEERAUS			
Valaisinten toimitusvaikeuksien vuoksi Sampolan valaistusta ei saatu päivitettyä lattiasaneerauksen yhteydessä. Toteutus siirtyi kesäkaudelle 2026.	-22 000		
menot 22 000, tulot 0, netto -22 000			
PESÄPALLOKENTÄN KATSOMON SANEERAUS			
Katsomo on päässyt huonoon kuntoon. Istuimien ja penkkien uusiminen on tarpeen.	-25 000		

menot 25 000, tulot 0, netto -25 000			
<u>SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ (netto)</u>	-264 165	0	0

TEKNISET PALVELUT	2026	2027	2028
LIIKENNETURVALLISUUSHANKKEET			
Liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaiset pienet hankkeet. Suunnitelma on laadittu Liitu-työryhmässä. Hankkeiden toteutus kiireellisyysluokituksen mukaan niiltä osin, joissa toteutusvastuu on kunnalla.	-15 000	-15 000	-15 000
menot 15 000, tulot 0, netto -15 000			
KUNTALAISTEN OLOHUONE			
Kuntalaisten olohuoneen toteuttaminen kunnan kiinteistöön.	-10 000		
menot 10 000, tulot 0, netto -10 000			
KYLMÄPURON ASEMAKAAVA-ALUEEN ASFALTOINTI			
Kylmäpuron asemakaavoitetun alueen katuverkon asfaltointi.	-190 000		
Toimenpide kuuluu Kestävä Kylmäpuro -hankkeeseen.	133 000		
menot 190 000, tulot 133 000, netto -57 000			
RAVIRADANTIEN KATUVALAISTUS			
Kadulta on käynti eläinklinikalle ja sen varrella on jonkin verran yrityksiä. kadulla ei ole valaistusta. Katuvalaistuksen suunnittelu ja toteutus vuoden 2026 aikana.	-15 000		
menot 15 000, tulot 0, netto -15 000			
KATUVALOJEN SANEERAUS			
Tekniikan uudistaminen ja katuvalojen saneeraus suunnitelman mukaisesti. Jatkuu vuosille 2027 ja 2028.	-15 000	-15 000	-15 000
menot 15 000, tulot 0, netto -15 000			
PIIKKILÄNRANNAN INFRAN RAKENTAMINEN			
Asemakaavoitetun asuinalueen infran rakentaminen. Alueen tonttien myymiseksi	-400 000	-400 000	
asuinalue tarvitsee katuverkon sekä vesihuollon.			
Lisäksi rannan raivaus sekä ruoppaaminen. Hanke jakautuu vuosille 2026 ja 2027.			
menot 800 000, tulot 0, netto -800 000			
KATUVERKON PERUSKORJAUKSET JA ASFALTOINNIT			
Vuonna 2019 laaditun suunnitelman mukaiset toimenpiteet vuosittain kiireellisyysjärjestyksen mukaisesti.	-250 000		
Vuoden 2026 kohteina Kuhalammentien saneeraus sekä Rossintien asfaltointi.			
menot 250 000, tulot 0, netto -250 000			

SIKKAKOSKEN LAITURIN VENEPUOMIT			
Siikkakosken satamassa veneet kiinnitetään poijuihin. Paikkamerkinnoista huolimatta, joillekin paikoille on mahdotonta päästä.	-30 000		
Puomien avulla paikat saadaan selkeämmiksi ja käytettävyyys paranee.			
menot 30 000, tulot 0, netto -30 000			
KUNNANVIRASTON JA KIRJASTON TILARATKAISUT			-20 000
Uusien tilaratkaisujen suunnittelu ja mahdollinen toteutus.			
menot 20 000, tulot 0, netto -20 000			
KRUUNUHERKUN LAAJENNUS			
Vuokranantajan toimenpiteenä tehtävä laajennus, joka huomioidaan vuokrassa.	-400 000		
Toimitilojen laajennusta. Laajennuksen koko 156 m2.			
menot 400 000, tulot 0, netto -400 000			
KRUUNUHERKUN SANEERAUSTYÖT			
Kruunuherkun kiinteistön kunnossapitovastuut on jaettu osapuolten kesken.	-220 000		
PTS-hankkeet jakautuvat vuosille 2024–2028 ja vuosittainen saneerauksiin tarvittava summa tarkentuu syksyisin tehtävän kiinteistökierroksen jälkeen.			
Saneeraustyöt kuuluvat vuokranantajan vastuulle ja osalla niistä on vaikutusta perittävän vuokran määrään.			
menot 220 000, tulot 0, netto -220 000			
TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ (netto)	-1 412 000	-430 000	-50 000

VESI- JA VIEMÄRILAITOS	2026	2027	2028
VARAUS VANHOJEN LINJOJEN UUSIMISIIN			
Vanhojen vesi- ja viemäriinjojen uusimista suunnitelman mukaisesti.	-200 000	-150 000	-150 000
Kohteena vuonna 2026 Kuhalammentie.			
menot 200 000, tulot 0, netto -200 000			
AUTOMAATIOJÄRJESTELMÄT JA VALVOMOT			
Vanhojen järjestelmien päivittäminen.	-22 000		
menot 22 000, tulot 0, netto -22 000			
JÄTEVEDENPUHDISTAMON UUSIMINEN			
Jätevedenpuhdistuksen prosessiksi on valittu kantoaineilmastusflotaatiolla.	-700 000		
Suunnittelu jakautuu kahteen vaiheeseen.			
Nykyisen puhdistamon teho on edelleen hyvällä tasolla ja sen on tarkoitus toimia uuden puhdistamon käyttöönottoon saakka. Hanke jakautuu vuosille 2024-2026.			
Kokonaiskustannusarvio hankkeelle on n. 7 000 000 euroa			
menot 7 000 000, tulot 0, netto -7 000 000			

PAINEVIEMÄRILINJOJEN UUSIMINEN			
Paineviemärlinjojen saneeraus välillä Hyötyläisen JVP - Itäsuon jätevedenpuhdistamo sekä Jukaisentie JVP - Itäsuon jätevedenpuhdistamo.		-350 000	
Pumppujen saneerausten myötä paine linjastoissa on noussut.			
Kustannusarviot tarkentuvat.			
menot 350 000, tulot 0, netto -350 000			
KUMMUNMÄENTIE-UMPIKUJA VESIHUOLLON SANEERAUS			
Saneeraus tehdään aukikaivamalla. Vanha mannesmann linja korvataan.			-15 000
Suunnittelu vuonna 2028. Samassa yhteydessä kadun rakenteiden saneerausta.			
menot 15 000, tulot 0, netto -15 000			
PIIKKILÄNRANNAN INFRAN RAKENTAMINEN			
Piikkilänrannan asemakaavoitetun alueen vesihuoltoverkon rakentaminen.	-100 000	-100 000	
Katujen rakentaminen huomioitu teknisen toimen investoinneissa.			
Hanke jakautuu vuosille 2026 ja 2027.			
menot 200 000, tulot 0, netto -200 000			
SALAJÄRVEN SYÖTTÖLINJAN SANEERAUS			
Puhtaan veden syöttölinjan uusiminen välillä Salajärvi-Katinhännäntie.	-180 000		
Putkessa on ollut aiemmin pistesyöpymä. Puhtaasta vedestä 2/3 pumpataan vesitorniin kyseisen linjan kautta.			
menot 180 000, tulot 0, netto -180 000			
JÄTEVEDENPUMPPAAMOJEN UUSIMINEN			
Pumppaamot ovat huonossa kunnossa, vuosittain uusittavat pumppaamot priorisoidaan suunnitelmassa.		-80 000	-60 000
Vuosien 2027 ja 2028 saneerattavat pumppaamot Meijerin JVP ja Camping JVP.			
menot 140 000, tulot 0, netto - 140 000			
HOTELLISUORAN VESIHUOLLON SANEERAUS			
Paineviemärin ja vesijohdon saneeraus. Vuonna 2028 tehdään suunnittelu, kustannusarvio 15.000 euroa. Hankkeen kustannukset tarkentuvat suunnittelun jälkeen.			-15 000
menot 15 000, tulot 0, netto -15 000			
MURTOSEN VESILAITOKSEN KAPASITEETIN KASVATTAMINEN			
Murtosen vesilaitoksen kapasiteetin kasvattamisen tarkastelu/toteutus.	-25 000		
Toimenpiteellä parannetaan vesilaitoksen toimintavarmuutta.			
menot 25 000, tulot 0, netto -25 000			
<u>VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ (netto)</u>	-1 227 000	-680 000	-240 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2026	2027	2028
Menot	-3 594 550	-1 290 000	-470 000
Tulot	611 385	100 000	100 000
Netto	-2 983 165	-1 190 000	-370 000

6. RAHOITUSLASKELMA

Juvan kunta ja vesi- ja viemärlaitos

1 000 €	TP 2024	MTA 2025	TAE 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	2416	2147	2 174	1 482	1 520
Tulorahoituksen korjauserät	-96	0	-80	0	0
	2320	2147	2 094	1 482	1 520
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-3224	-6990	-3 595	-1 290	-470
Rahoitusosuudet investointeihin	44	1050	511	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	111	100	180	100	100
	-3069	-5840	-2 904	-1 190	-370
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
	-749	-3693	-810	292	1 150
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6000	6000	3 500	2 800	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1792	-2381	-2 731	-3 081	-2 705
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1500	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	2708	3619	769	-281	-1 205
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	206	0	41	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2914	3619	810	-281	-1 205
RAHAVAROJEN MUUTOS					
	2165	-74	0	11	-55

7. LIITTEET

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetotaulukko

	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötaloulosa		
YLEISHALLINTO	3 231 084	684 688
Kunnanvaltuusto ja -hallitus	663 382	6 000
Yleishallinto	1 299 752	548 621
Elinkeinotoiminta	125 000	0
Työllisyyden hoito	1 068 754	0
Kotouttaminen	74 196	130 067
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	478 116	0
MAASEUTUPALVELUT	59 396	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA	13 532 014	836 514
Sivistyslautakunnan hallinto	178 771	178 771
Varhaiskasvatus	3 221 697	151 800
Esi- ja perusopetus	6 844 573	266 737
Lukio-opetus	1 017 086	2 000
Kirjastotoimi	406 375	1 900
Kansalaisopisto	187 319	13 900
Vapaa-aikatoimi	1 676 193	221 406
TEKNISET PALVELUT	3 089 737	2 690 748
Teknisten palvelujen hallinto	141 857	141 857
Joukkoliikenne	206 697	10 000
Yhdyskuntasuunnittelu	75 525	1 995
Kuntatekniikka	519 166	2 600
Kiinteistöpalvelut	1 598 762	1 994 739
Maa- ja metsätilat	71 839	446 000
Palo- ja pelastustoimi	1 364	0
Ympäristölautakunta	474 527	93 557
VESI- JA VIEMÄRILAITOS	681 831	1 352 068
YHTEENSÄ	21 072 182	5 564 017
Tuloslaskelmaosa		
Verotulot	0	13 458 000
Valtionosuudet	0	3 975 314
Korkotulot	0	0
Muut rahoitustulot	0	947 614
Korkokulut	613 582	0

Muut rahoituskulut	85 394	0
YHTEENSÄ	698 976	18 380 928
Investointiosa		
Hallintopalvelut	180 000	100 000
Sivistyspalvelut	642 550	378 385
Tekniset palvelut	1 545 000	133 000
Vesi- ja viemärlaitos	1 227 000	0
YHTEENSÄ	3 594 550	611 385
Rahoitusosa		
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset	2 731 000	3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 731 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	40 378
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	28 096 708	28 096 708